

Lunds universitet

Företagsekonomiska institutionen

Kurskod: FEKH69

Kursens titel: Examensarbete i redovisning på kandidatnivå

Termin: HT 2022

Grupp: 4

Kommunikationsstrategier vid regelförändring

En fallstudie om implementeringen av IFRS 16

LUNDS
UNIVERSITET

Handledare: Alexander Hedlund

Författare:

Aleksandar Pijunovic

Hugo Rosén

Elin Woldt

Förord

Vi är otroligt tacksamma för alla de personer som hjälpt, väglett och stöttat oss genom skrivandet av vår kandidatuppsats. Vi vill rikta ett stort tack till vår handledare Alexander Hedlund som har hjälpt oss under hela processen och stöttat gruppen i både med och motgångar.

Lund, 2023-01-09

Aleksandar Pijunovic

Hugo Rosén

Elin Woldt

Sammanfattning

Uppsattstitel:	Kommunikationsstrategier vid regelförändring
Seminariedatum:	11 januari 2023
Kurs:	FEKH69 Examensarbete i redovisning på kandidatnivå, 15 HP Företagsekonomiska institutionen, Lunds universitet
Författare:	Aleksandar Pijunovic, Hugo Rosén och Elin Woldt
Handledare:	Alexander Hedlund
Nyckelbegrepp:	IAS 17, IFRS 16, regelförändring, leasing, kommunikation
Syfte:	Syftet med studien är att undersöka om företags kommunikationsstrategier vid regelförändring kan förklaras med IASB:s föreställningsram respektive impression management.
Metod:	Kvalitativmetod med en fallstudie
Föreställningsram:	Referensramen tar grund i de grundläggande kvalitativa egenskaperna i IASB:s föreställningsram samt kommunikationsstrategin impression management.
Datainsamling:	Datainsamlingen baseras på tio koncerners årsredovisningar från 2019 inom industribranschen.
Resultat/slutsats:	Lätt industri inom studien kommunicerar finansiell information på ett mer neutralt, fullständigt och tydligt sätt än vad tung industri gör. Slutsatserna är dragna utifrån IASB:S föreställningsram och impression management.

Abstract

Title:	Communication strategies at rule changes
Seminar date:	11 January 2023
Course:	FEKH69, Degree Project Undergraduate level, Business Administration, Undergraduate level, 15 University Credit Points
Authors:	Aleksandar Pijunovic, Hugo Rosén and Elin Woldt
Advisor:	Alexander Hedlund
Key words:	IAS 17, IFRS 16, regulatory changes, leasing, communication
Purpose:	Study if and how industry communication strategies during standard changes could be explained with IASB:s conceptual framework and impression management respectively.
Methodology:	Qualitative method with a case study
Theoretical perspectives:	The reference framework is based on the fundamental qualitative characteristics of the IASB conceptual framework and the communication strategy impression management.
Empirical foundation:	The data material is based on annual reports during the financial year 2019 from ten groups in two different industry branches.
Conclusions:	Light industry in the study communicates financial information in a more neutral and clear way than heavy industry does. Conclusions are drawn from the use of IASB:s conceptual framework and impression management.

Förkortningar och definitioner

EBITDA	Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization
IAS	International Accounting Standards
IASB	International Accounting Standards Board
IASC	International Accounting Standards Committee
IFRS	International Financial Reporting Standards
MDKR	Miljarder svenska kronor
MKR	Miljoner svenska kronor
MSEK	Miljoner svenska kronor
ROA	Return On Assets

Innehållsförteckning

1. Inledning	9
1.1 Bakgrund och problematisering.....	9
1.2 Syfte.....	13
1.3 Frågeställning.....	13
1.4 Avgränsningar.....	14
1.5 Disposition.....	14
2. Metod	15
2.1 Val av ämne.....	15
2.2 Forskningsmetod och design.....	16
2.3 Urval av datainsamling.....	18
2.4 Metodkritik.....	21
2.5 Studiens trovärdighet och tillförlitlighet.....	22
2.5.1 Trovärdighet.....	22
2.5.2 Tillförlitlighet.....	22
3. Institutionalialia	23
3.1 IAS 17.....	23
3.2 IFRS 16.....	23
3.3 Övergången från IAS 17 till IFRS 16.....	24
3.4 Årsredovisningslagen.....	24
4. Referensram	25
4.1 IASB:s föreställningsram.....	25
4.1.1 Relevans.....	25
4.1.2 Trogen representation.....	26
4.2 Impression management.....	27
4.2.1 Urval av information.....	29
4.2.2 Kombination av ord och siffror.....	30
4.3 Applicering av referensram.....	31
4.3.1 IASB:s föreställningsram.....	31
4.3.2 Impression management.....	32

5. Datainsamling	32
5.1 Tung industri.....	33
5.2 Lätt Industri.....	35
5.3 Nyckeltal.....	37
6. Analys	38
6.1 IASB:s föreställningsram.....	39
6.1.1 Relevans.....	39
6.1.2 Trogen representation.....	41
6.2 Impression management.....	44
6.2.1 Urval av information.....	44
6.2.2 Kombination av ord och siffror.....	47
7. Slutsats och reflektion av studien	47
7.1 Slutsats.....	47
7.2 Förslag till vidare studier.....	49
Referenslista	50
Bilagor	57
Bilaga 1: ASSA ABLOY.....	57
Bilaga 2: Husqvarna Group.....	60
Bilaga 3: NIBE Group.....	62
Bilaga 4: Sandvik.....	67
Bilaga 5: Volvo Group.....	70
Bilaga 6: AAK.....	74
Bilaga 7: AxFood.....	77
Bilaga 8: Cloetta.....	82
Bilaga 9: Duni Group.....	85
Bilaga 10: Nolato.....	88

1. Inledning

I inledningen presenteras bakgrund till regelförändringen från IAS 17 till IFRS 16 och behandlar hur frågeställningen uppstod. Därefter presenteras studiens forskningsfråga, syfte och ett avsnitt om avgränsningar för vår studie. Kapitlet avslutas med en disposition av uppsatsen.

1.1 Bakgrund och problematisering

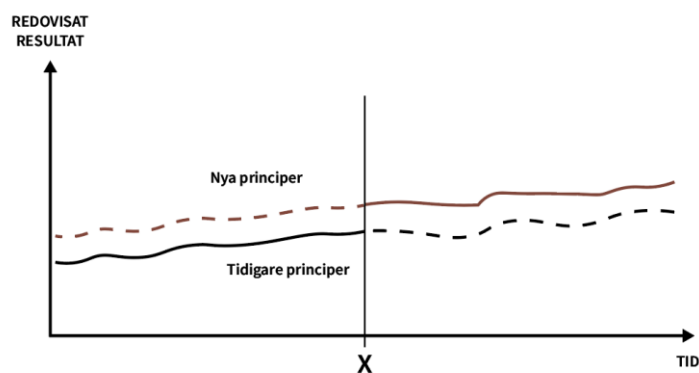
Genom att följa en kontinuerlig tidslinje blir redovisning mer relevant och bidrar till att mottagaren av den finansiella kommunikationen får en uppfattning av verkligheten för att kunna skapa sig en förståelse för redovisningen (Marton, Lundqvist & Pettersson, 2020). Det finns dock händelser som bryter redovisningens kontinuitet som till exempel regeländringar, nya redovisningsstandarder och valmöjligheter mellan olika redovisningssätt (Marton, Lundqvist & Pettersson, 2020). När en förändring görs inom ett företag påverkar det redovisat resultat antingen positivt eller negativt vilket illustreras i figur 1 (Marton, Lundqvist & Pettersson, 2020). Övergången från IAS 17 till IFRS 16 var en regelövergång som bröt redovisningens kontinuitet eftersom tillvägagångssättet för att bokföra leasingavtal förändrades med den nya standarden. Den nya standarden publicerades 2016 och blev obligatorisk från och med 1 januari 2019 (IFRS, 2023a).

Redan under 70-talet kritiserades redovisningsprinciperna för leasing och företelsen kring leasing blev allt vanligare. Det gav upphov till problematik eftersom företag hade incitament att redovisa sina leasingavtal utanför deras balansräkning genom så kallad ”*off balancing sheet financing*” (Marton, Lundqvist & Pettersson 2018). Det ansågs fördelaktigt att ingå leasingavtal vid investeringar framför alternativet att förvärva tillgångar med banklån eller sparad kapital. Med leasingavtal kunde företag minimera risken för att tillgångens restvärde var lägre än beräknat samtidigt som det skapade en möjlighet för att upprätthålla en lägre skuldsättningsgrad (Morais 2014).

En betydande orsak till att IASC utförde den dåvarande redovisningsstandard IAS 17 var att särskilja leasade och köpta tillgångar i företagsredovisning. Det tillät företag att klassificera leasing utifrån operationella och finansiella leasingavtal. Finansiella leasingavtal förde huvudsakligen över all risk och belöning till leasetagaren, något som operationella leasingavtal

inte gjorde (IFRS, 2023a). Inom redovisning innebär operationella leasingavtal att tillgången redovisas som ett hyresavtal för leasetagaren och kostandsförs i resultaträkningen som rörelsekostnad utan att påverka balansräkningen (IFRS, 2023a). Finansiella leasingavtal skulle däremot redovisas som tillgångar och skulder i leasetagarens balansräkning (IFRS, 2023a), vilket betydde att leasetagaren även behövde skriva av tillgången i sin resultaträkning. Implementeringen av IAS 17 resulterade i att leasingtagaren redovisade avtalet som operationellt leasingavtal, med andra ord som ett hyresavtal (Marton, Lundqvist & Pettersson, 2020). Företag hade starkare incitament att redovisa utifrån operationell leasing då det inte belastade balansräkningen och ledde till att effekterna som IASC ville uppnå med IAS 17 inte blev som i teorin (Marton, Lundqvist & Pettersson, 2020). I praktiken resulterade regelövergången till IFRS 16 att operationella leasingavtal som är längre än tolv månader och har ett högt värde ersattes med finansiella leasingavtal (IFRS, 2023b).

Figur 1: Byte av redovisningsprincip
Med inspiration från Marton, Lundqvist och Pettersson (2020).

I tidigare forskning av Quach och Tu (2020) studerades hur företag blev påverkade av regelövergången från IAS 17 till IFRS 16. Forskarna kom fram till att företag har genomfört åtgärder innan den kommande regelförändringen blev obligatorisk för att operationella leasingavtal inte påverkade balansräkningen (Quach & Tu, 2020). I arbetet har författarna använt stöd från IFRS (2016) som presenterar en tabell över hur nyckeltal påverkas av regelförändringen. Quach och Tu's (2020) undersökning visade dessutom att nyckeltal påverkats efter implementeringen av IFRS 16 hos en del företag. Resultatet som Quach och Tu (2020) presenterar i sin studie konkretiserar regelövergångens effekt på företags nyckeltal, men

inkluderar inte företagens förmåga att kommunicera påverkan som de upplevt av implementeringen i årsredovisningarna. Därför är det intressant att studera redovisningskommunikation genom att undersöka, studera och analysera finansiell information. I annan forskning gjord av Morales-Díaz och Zamora-Ramírez (2018) undersöktes implementeringen av IFRS 16 och påverkan på nyckeltal på grund av regelövergången. Studiens resultat blev att förändringar uppstod i företagets räkenskapsanalys och nyckeltal till följd av implementeringen av IFRS 16. Genom studien av Morales-Díaz och Zamora-Ramírez (2018) fick vi kunskap om att företag hade blivit påverkade av regelförändringen och därför blev det ett intressant ämne att studera vidare för att ta reda på hur förändringen kommunicerats. Den tidigare forskningen av Quach och Tu (2020) samt Morales-Díaz och Zamora-Ramírez (2018) gjorde oss intresserade av hur regelförändringen kommunicerats av företag eftersom forskarna endast undersökt den påverkan av implementeringen som företagen upplevt. Det gjorde det intressant att studera kommunikationsstrategier vid implementering av regelverket genom att studera deras finansiella information.

För att studera kommunikationens påverkan är det intressant att förstå kommunikationsstrategi, vilket Klein (1996) definierar som ett företags förmåga att kommunicera med sina användare genom ett målspråk. Målspråk innebär att utgivaren anpassar sitt sätt att kommunicera beroende på vem mottagaren är. Klein (1996) presenterar tre kommunikationsstrategier, *unfreezing*, *changing* och *refreezing*. *Unfreezing* innebär att utgivaren förbereder organisationen för förändring genom att förklara problemen och behoven som uppstår kopplat till det. *Changing* används när förändringen genomförs och de innebär att utgivaren informerar intressenter om utvecklingen och effekten av den. *Refreezing* innebär att organisationen följer upp förändringen i efterhand genom att publicera framgångar och se positivt på motgångar som uppstått under förändringen. Motgångar och svagheter ska enligt Klein (1996) presenteras tillsammans med diskussioner med lösningar som anpassas till situationen. Att använda olika kommunikationsstrategier anpassat till situationen bidrar till att kommunikatörer kan maximera sin egennyttan från olika tolkningar och perspektiv på komplexa fenomen samt kommunicera förklaringar på ett relevant och förståeligt sätt för målgruppen (Klein, 1996). En välarbetad kommunikationsstrategi kan underlätta kommunikationen och mottagarens förståelse när organisationsförändringar sker. Ett företags kommunikationsstrategier kan dessutom skilja sig åt beroende på vilka framgångar som uppnåtts med organisationsförändringen (Klein, 1996). Eftersom Klein (1996) menar att företag kan använda

olika kommunikationsstrategier för att maximera egennyttan går det att ifrågasätta huruvida mottagarens uppfattning av dessa ekonomiska fenomen kan bli föremål för manipulering. Dessa faktorer gör det intressant att studera organisationers kommunikationsstrategier eftersom deras förmåga att presentera, diskutera och undanhålla framgångar och motgångar kan variera. Med den teoretiskt bevisade betydelsen av kommunikation går det dessutom att ifrågasätta hur en regelförändring kommuniceras som en organisationsförändring.

Merkl-Davies och Brennan (2017) presenterar redovisningskommunikation som ett meddelande till externa målgrupper av finansiell, miljömässig och social information. Forskarna fokuserar på redovisningskommunikation med externa parter och de inkluderar finansanalytiker, kunder, investerare och andra beståndsdelar som myndigheter och icke-statliga organisationer (Merkl-Davies & Brennan, 2017). Merkl-Davies och Brennan (2017) förklarar att redovisningskommunikation är lika avgörande som den finansiella informationen och att det finns olika sätt att kommunicera på. Organisationer presenterar företagsberättelsedokument med tre olika kommunikationstekniker, de kan framföra information på ett tydligt och transparent sätt, forma meddelandena i syfte för det ska passa organisationens egen agenda eller genom att vilseleda publiken (Merkl-Davies & Brennan, 2017). Merkl-Davies & Brennan (2017) menar att informationsasymmetri kan uppstå i finansiell information mellan utgivare och mottagare om aktörerna inte besitter samma kunskap. För att förstå företags kommunikativa egenskaper är det intressant att studera vilken strategi företag väljer att använda för att presentera information över händelser som ska framgå i finansiell information och om det finns skillnader mellan hur olika företag går till väga. Om informationsasymmetri uppstår genom de kommunikationstekniker som presenterats ovan kan syftet av kommunikationen ifrågasättas. Med kommunikationsteknikerna som tidigare presenterats föreligger en risk att företag inte är fullständigt ärliga vid utgivande av finansiell information. Samtidigt som en del information tystas uppfattar vi det som att positiva konsekvenser lyfts fram tydligare för att få användare att se företaget från positiva synvinklar.

Aerts (2005) forskar om företags förmåga att använda impression management som en kommunikationsstrategi i årsredovisningar. Genom en kvantitativ studie undersöker Aerts (2005) 167 olika årsredovisningar från företag som både är noterade och onoterade. Utgångspunkten i studien är att de finns två sätt att behandla information på, antingen motiveras den eller att den undanhålls (Aerts, 2005). Studiens resultat blev att börsnoterade och större företag gav ut mer detaljerade uppgifter än vad onoterade och mindre företag gjorde (Aerts,

2005). Resultatet blev även att börsnoterade och större företag var mer transparenta med negativa finansiella konsekvenser än vad onoterade och mindre bolag var. Det väckte intresse till vår uppsats genom att vi ville undersöka skillnader i kommunikationen av implementering av IFRS 16 mellan företag. Aerts (2005) skriver att om företag redovisar sämre resultat kommer mottagare förvänta sig att företaget presenterar det på ett defensivt sätt. Det kan innebära att börsnoterade företag presenterar information på ett vänligt sätt som försvarar deras försämrade ekonomiska resultat. Aerts (2005) studerar kommunikationen och kommer fram till att noterade bolag kommunicerade information i större utsträckning. Artikeln behandlar ingen regelförändring utan beskriver hur kommunikationen är generellt mellan börsnoterade och onoterade bolag.

Kommunikationsstrategier och regelövergångar inom redovisning är båda omdiskuterade ämnen, vilka presenteras i studierna i förevarande avsnitt. Däremot diskuteras sällan relationen mellan de två ämnena och de tidigare studier som presenterats i avsnittet saknar en redogörelse kring hur kommunikationen av implementeringen av IFRS 16 skiljer sig åt. Det innebär att tidigare forskning till stor del bidragit till hur betydande den ekonomiska påverkan av regelövergången till IFRS 16 varit och hur mycket det påverkat räkenskapsåret för företagen. Dock behandlar forskningen inte hur påverkan har kommunicerats i samma utsträckning. Det föreligger ett behov av empirisk forskning och ny teori av den inverkan som implementeringen har haft på ett företags redovisningskommunikation. Det är även intressant att studera hur företag väljer att kommunicera till följd av den påverkan företaget har upplevt och hur företag väljer att anpassa sin kommunikation för att maximera egennyttan. Vår studie förväntas således göra ett teoretiskt bidrag i hur implementeringen av IFRS 16 har kommunicerats och hur kommunikationen kan skilja sig mellan företag.

1.2 Syfte

Syftet med studien är att undersöka om företags kommunikationsstrategier vid regelförändring kan förklaras med IASB:s föreställningsram respektive impression management.

1.3 Frågeställning

Hur kommunicerar företag finansiell information vid implementeringen av standarden IFRS 16?

1.4 Avgränsningar

Studien behandlar koncerner som har implementerat den obligatoriska standarden IFRS 16 år 2019. Vi har valt att utgå från IASB:s föreställningsram och impression management i studien.

1.5 Disposition

Kapitel 1: Inledning	Det första kapitlet behandlar bakgrund kring leasing och problematisering om varför vi valt att skriva om kommunikation kopplat till regelövergången. Det leder fram till studiens syfte, frågeställning och avgränsningar.
Kapitel 2: Metod	Uppsatsens andra kapitel innehåller metod som beskriver tillvägagångssättet och hur vi kom fram till vilken datainsamling som är lämplig för studien. Avsnittet behandlar också trovärdighet, tillförlitlighet och kritik till vår metod.
Kapitel 3: Institutionalialia	Kapitel tre behandlar förklaringar av begreppen IAS 17 och IFRS 16 samt övergången mellan standarderna. Avsnittet avslutas med förklaring av årsredovisningslagen.
Kapitel 4: Referensram	Referensramen förklarar IASB:s föreställningsram och impression management och avslutas med hur de ska användas i analysen.
Kapitel 5: Datainsamling	Kapitlet presenterar datainsamlingen och består av sex tabeller, två för årsredovisningar och fyra för nyckeltal samt balansomslutning.
Kapitel 6: Analys	I analysen studeras datamaterialet med hjälp av referensramen som leder fram till slutsats.
Kapitel 7: Slutsats och	Sista kapitlet innehåller slutsatser från analysen där frågeställningen besvaras samt förslag till vidare studier.

2. Metod

Avsnittet inleds med att presentera studiens ämne och hur ämnet bestämdes. Vidare presenteras vilken forskningsmetod som valt och uppsatsens design, för att läsaren ska förstå uppbyggnaden av studien. Information om metodurvalet finns under urval av datainsamling som beskriver var vår information är hämtad ifrån. Avsnittet innehåller också kritik till metoden, trovärdighet, tillförlitlighet och den operationalisering av förändring som studien innefattar.

2.1 Val av ämne

Redovisning är något som ständigt utvecklas och nya tillvägagångssätt implementeras löpande. Det är ett ämne som är betydelsefullt för bolag men också för investerare, kreditgivare och ett företags anställda. Genom vår kandidatutbildning har vi lärt oss grunder inom ekonomi och därigenom fått ett intresse för redovisning och dess påverkan. Vi studerade och utforskade befintlig litteratur i databaserna LubSearch och Google Scholar för att inhämta information och utvidga vår kunskap inom redovisning. Sökningarna som gjordes i databaserna var IFRS 16 påverkan, IFRS 16 effect, kommunikationsstrategier i redovisning, IFRS 16 Communication, IFRS 16 kommunikation, accounting Communication, accounting standards, övergången från IAS 17 till IFRS 16, implemeteringen av IFRS 16, impression management, IASB:s föreställningsram, IASB, IASC och kommunikation via finansiell information. I databaserna hämtades inspiration genom att läsa olika vetenskapliga artiklar, masteruppsatser och kandidatuppsatser. Från den tidigare forskning blev vi uppmärksammande på effekterna som regelförändringar kan ge, därför valde vi att studera det ämnet, mer specifikt regelövergången från IAS 17 till IFRS 16. Ämnet valdes relativt snabbt, men studiens perspektiv tog längre tid att komma fram till och krävde mer undersökning av tidigare forskning. Vi använde nyckelord som IAS 17, IFRS 16, redovisningskommunikation, kommunikationsstrategier, börsnoterade bolag, IFRS 16 effect analysis, accounting communication, förändring av redovisningsstandard, kommunikation av regelförändring, förändring av standarder, IASB och kommunikationsstrategier i industribranschen för att få inspiration och kunskap som kunde leda oss till en intressant utgångspunkt inom ämnet. Vi använde sökorden för att få upp befintlig information om ämnet för att kunna använda tidigare forskning som underlag för vår studie. Under sökprocessen blev vi uppmärksammande från tidigare forskning på att regelövergången till IFRS 16 framför allt har påverkat balansräkningen, något som fick oss att fundera på om

Commented [AP1]: Borde det inte vara på?

personer utan redovisningskunskap kunde förstå att en förändring skett på grund av en ny standard som implementerats och inte för att företaget presterat bättre. Vi blev intresserade av att studera om regelövergången från IAS 17 till IFRS 16 har framgått tydligt eller om de har tystats i den finansiella informationen. Tillsammans kom vi fram till att perspektivet för vår studie ska vara hur regelförändringen har kommunicerats och om kommunikationen beror på hur mycket företaget har blivit påverkat av den nya standarden.

Ämnet ska studeras utifrån kommunikationsteori och för att de ska vara möjligt måste relevanta företag väljas till studien. Genom att använda databaserna Retriever Business och Business Source Complete fann vi intressanta företag till vår studie. I Retriever Business fick vi fram listor på börsnoterade koncerner som ledde till att vi valde att studera industribranschen. Koncernerna som valdes är ASSA ABLOY, Husqvarna Group, NIBE Group, Sandvik, Volvo Group, AAK, Axfood, Cloetta, Duni Group, Nolato (Retriever Business, 2022). Business Source Complete och koncernernas hemsidor användes för att göra ett mer specifikt urval av företag då vi behövde granska företagets finansiella information för att kunna avgöra om det var relevant för vår studie. Alla företag är noterade på Large Cap Stockholm och har publika årsredovisningar (Retriever Business, 2022).

2.2 Forskningsmetod och design

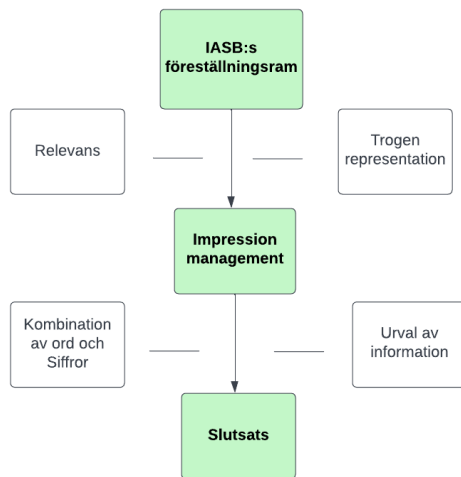
Studien utgår från en kvalitativ forskningsmetod där vi ska studera fenomen i form av årsredovisningar avseende räkenskapsåret 2019. Metoden som vi använt är enligt Bryman och Bell (2017) fördelaktig när datainsamling utgår från att tolka och analysera befintliga dokument. Vi utför en innehållsanalys av årsredovisningar där vi läser igenom information för att plocka ut användbar text som kan appliceras på hur kommunikationen har använts av företagen. Syftet med en innehållsanalys beskrivs av Bryman och Bell (2017) som att forskare belyser innebörden i materialet som analyseras. Vi använder metoden för att analysera den finansiella information som tillhör studiens material och genom det få fram ett resultat.

Vi kommer samla in information från koncerners årsredovisningar och presentera det i strukturerade tabeller för att nå en helhetsbild av ämnet. En helhetsbild skapas bland annat genom att undersöka vad som sker i en situation (Rennstam & Wästerfors, 2015). Vi har valt att strukturera datainsamlingen med hjälp av tabeller för att uppnå en bild av verkligheten. Genom att datainsamlingen presenteras i tabeller kan läsaren förstå likheter och skillnader lättare än om informationen presenterats i textstycke. Tabellerna ska också hjälpa oss att lättare

förstå skillnader och likheter mellan koncernerna samt vilka koncerner som väljer att utelämna information gällande implementeringen av IFRS 16. Informationen ska presentera varje koncern i en enskild kolumn med både symboler och siffror beroende på vilken typ av information det avser. Konkreta värdeökningar eller minskningar ska definieras med en siffra, medan påstående definieras med ett "X" om koncernen skriver det i sin årsredovisning. Några kolumner kommer presenteras med ord, för att stämma överens med koncernens beskrivning i årsredovisningen. I tabellerna 1 och 2 finns två celler som behandlar positiv och negativ påverkan, i de sammanhanget betyder positiv en förbättring för koncernen medan negativ betyder en försämring. Till tabellerna finns tio bilagor, en bilaga för varje koncern, som bekräftar informationen som framgår i tabellerna. Arbetet är en fallstudie med en innehållsanalys där vi är intresserade av att belysa unika drag och trender från olika koncerners årsredovisningar. Redovisningskommunikation kommer vara i fokus både i datainsamlingen och i analysen.

Datainsamlingen analyseras med hjälp av referensramen utifrån en tvådelad analys som vi själva har tagit fram genom kunskap om ramverk för finansiell information och kommunikationsstrategier. De två delarna är IASB:s föreställningsram och impression management som ska presenteras enligt figur 2. IASB:s föreställningsram presenteras i de första styckena i analysen med underrubrikerna relevant och trogen representation. Den datainsamling som inte omfattar ramverket har analyserats med hjälp av impression management som kategoriserats i två underrubriker i form av urval av information och kombinationen av ord och siffror. Vilken information som inte omfattas av IASB:s föreställningsram utgår från egna tolkningar av datainsamlingen, vilket innebär att de är våra egna uppfattningar om företagens val av kommunikationsstrategi som ingår i impression management. Analysen innehåller jämförelser mellan koncernerna för att upptäcka trender, avvikelser och olika kommunikationsstrategier. Tillvägagångssättet för utformningen av analysen är en pendling mellan föreställningsramen och datainsamlingen, där vi applicerat referensramen på den information som finns i tabellerna 1 och 2. Att växla mellan föreställningsram och datainsamling benämner Bryman och Bell (2017) som en iterativ strategi och den används för att få fram studiens resultat.

Figur 2: Disposition av analys

2.3 Urval av datainsamling

Problemformuleringen och uppsatsens syfte ska besvaras genom att studera koncerners årsredovisningar för år 2019. Årsredovisningar för 2018, beslutskommittéer och pressmeddelande kommer uteslutas eftersom ingen av koncernerna har kommunicerat information som har väsentlig betydelse för studien. Med väsentlig betydelse syftar vi på att inga prognoser, förstudier eller uttalanden om implementeringen av den nya standarden har kommunicerats i den utgivna informationen. Alla valda företag i studien är noterade på Large Cup Stockholm och det beror på att gruppen har svenska som modersmål. Genom att studera koncerner som publicerar finansiell information på svenska blir bedömningar och tolkningar av kommunikationen mer rättvis än om företagen hade haft olika kommunikationsspråk. Risken för feltolkningar minskar och ämnesspecifika ord får samma betydelse vid konsekvent användning av det svenska språket.

Enligt Morais (2014) forskning har industribranschen använt leasingavtal under lång tid och därmed är de en av de branscher som blivit mest påverkade av regelövergången från IAS 17 till IFRS 16. Artikeln av Maglio, Rapone och Rey (2018) skriver också att industribranschen använder sig av leasingavtal och att de framför allt leasar fabriker, maskiner och olika IT-lösningar. Studien kräver företag som har blivit påverkade av implementeringen av IFRS 16 och i enlighet med Morais (2014) och Maglio, Rapone och Rey (2018) studier valdes

industribranschen. Det för att den har fått betydande konsekvenser till följd av implementeringen av IFRS 16 på grund av att industribranschen länge haft leasingavtal. Om en bransch har lasade tillgångar innebär de att företaget kan påverkas av en regelförändring gällande redovisning av leasing. En annan anledning till valet av bransch är att alla i gruppen har en personlig koppling till industribranschen och att vi hade ett intresse i att fördjupa oss i branschen. Vi valde att dela upp industribranschen i två kategorier för att kunna hitta likheter och skillnader inom branschen. Vårt mål är att kunna jämföra företag och branscher med varandra samt identifiera trender från datainsamlingen, därför kategoriserade vi de valda koncernerna i två grupper. Vi vill studera om det finns stora skillnader gällande val av kommunikationsstrategi mellan de två kategorierna. Företagen delades upp i kategorierna lätt och tung industri, där tung industri definieras som mer kapitalintensiv med komplexare produktionskedjor (Jianglong & Biqiang, 2017), medan resten av studiens koncerner benämns som lätt industri. Vi antog att tung industri skulle bli mer påverkad baserat på den tidigare forskningen genomförd av Aerts (2005), och av den anledningen kommunicera regelförändringen tydligare än vad lätt industri gjort. Däremot kan gruppen lätt industri uppfattas som med kommunikativa och utav den anledningen kommer kommunicera förändringen mer än vad tung industri gjort. Kategorierna innehåller fem koncerner var, tung industri omfattas av ASSA ABLOY, Husqvarna Group, NIBE Group, Sandvik och Volvo Group. De koncerner som är utvalda inom tung industri är verksamma inom produktion av maskiner, lastbilar, värmepumpar och mekaniska samt elektroniska låssystem. Tung industri karaktäriseras av att koncernerna har större tillgångsmassa i form av materiella tillgångar och nyttjanderätter. Datainsamlingen från lätt industri kommer från AAK, Axfood, Cloetta, Duni Group och Nolato och är verksamma inom livsmedelsindustrin, konfektyr och förpackningslösningar. De tio företagen kommer genomgå arbetet och är bestämda från början innan datainsamlingen påbörjas, något som Bryman och Bell (2017) nämner som ett målstyrt urval. Det målstyrda urvalet ska hjälpa oss att hitta likheter och skillnader mellan lätt och tung industri.

Tillvägagångssättet vid sammanställning och analys av finansiell information utfördes med hjälp av genomläsning utav alla koncerners årsredovisningar. Vi kontrollerade först koncernens finansiella ställning och resultat, för att konstatera om objektet var lämpligt för vår studie. De tio relevanta koncernerna granskades utifrån vad som presenterats och kommunicerats om den nya standarden, IFRS 16. I analysen granskade vi dessutom årsredovisningarna utifrån impression management eftersom studien utgår utifrån den kommunikationsstrategin. I

årsredovisningarna har vi valt att fokusera på huruvida koncernerna nämnde implementeringen av IFRS 16 i den inledande delen i årsredovisningarna som är förord och väsentliga händelser. I inledningen studerade vi om implementeringen av IFRS 16 presenterades och om standarden kommunicerades med en neutral beskrivning om vad förändringen innebar. Anledningen till att inledningen studerades var för att de visar på hur transparent koncernen är med information och händelser som påverkar finansiella tal. Vi undersökte dessutom koncernernas förmåga att förse läsaren med tabeller kopplande till påverkan av IFRS 16 och presentera de tillsammans med text som förklarar siffrorna. En person som inte har tidigare kunskap om redovisning behöver en förklaring på tals betydelse och en koncern som gör det framhäver väsentlig information. Noterna i årsredovisningarna har haft stort fokusområde i undersökningen, då mycket information presenteras där. Övriga delar som har behandlats är specifikt för varje koncern eftersom de väljer att skriva om IFRS 16 på olika ställen och på olika sätt.

Vid färdigställd analys av koncernernas årsredovisningar valdes tre nyckeltal ut som skulle konkretisera den ekonomiska påverkan som övergången hade orsakat. Nyckeltalen valdes utifrån den tidigare forskningen och att det fanns forskning på att de valda nyckeltalen hade påverkats av implementeringen. Tabell 1 och 2 är skapade enligt vad koncernerna har kommunicerat enligt deras årsredovisningar. Tabell 3, 4 och 5 är uträknade genom siffror från årsredovisningarna avseende 2018 och 2019 för att kunna jämföra åren mellan koncernerna. Tabell 3, 4 och 5 inkluderar ett räkenskapsårs företagande som inte kan justeras bort. Tanken från början var att använda 31 december 2018 och 1 januari 2019 som utgångspunkter för att endast se påverkan av IFRS 16 men det upptäcktes som problematiskt då årsredovisningarna inte gav ut information för 1 januari 2019.

Övergången från IAS 17 till IFRS 16 innebar en omklassificering av leasade tillgångar till nyttjanderätter som ska redovisas som en tillgång i balansräkning, samtidigt som de framtida betalningarna för leasade tillgångarna ska redovisas som en finansiell skuld (FAR Online, 2022a). Nyckeltalen som har använts för att tillhandahålla information om koncernerna som har blivit påverkade av regelförändringen är EBITDA, soliditet och räntetäckningsgrad. Nyckeltalen har presenterats i tre tabeller under datainsamlingen och visar förändringen från 31 december 2018 till 31 december 2019. Valet av nyckeltal beror på att de blir påverkade vid implementeringen av IFRS 16 och de nya reglerna att redovisa enligt (Morales-Díaz, & Zamora-Ramírez, 2018). Nyckeltalen presenteras för att kunna avgöra vilka företag som blivit mest påverkade av regelförändringen. Talen blir jämförbara genom att vi själva beräknar

nyckeltalen för alla företag, för att säkerställa att uträkningsmetoden är densamma för samtliga studieobjekt.

EBITDA används ofta som ett mått av koncerners rörelseresultat, men är officiellt inget nyckeltal enligt GAAP eller IFRS (Corporate Finance Institute, 2022). EBITDA blir påverkat av regelförändringen för att leasade tillgångar (Morales-Díaz och Zamora-Ramírez, 2018) (Säcärin, 2017), på grund av att IAS 17 inte bokföringsmässigt skrevs av vilket leasade tillgångar görs enligt IFRS 16. Det resulterar i ett ökat EBITDA då avskrivningarna inte inkluderas i måttet. Koncerner kan på så vis välja att förklara att EBITDA har ökat på grund av övergången till IFRS 16.

Soliditet är ett nyckeltal som påverkas av förändringar i balansräkningen. Enligt Marton, Sandell och Stockenstrand (2017) är uträkningen av nyckeltalet eget kapital dividerat med totalt kapital. Soliditet visar hur en koncerns långsiktiga betalningsförmåga kan bedömas, en större andel eget kapital bidrar till en högre soliditet och ett högre värde är bättre än ett lågt värde (Marton, Sandell & Stockenstrand, 2017). Soliditeten blir påverkad av övergången till IFRS 16 då att det uppkom finansiella skulder samt nyttjanderätter när det tecknas ett leasingavtal med löptid på över 12 månader (IFRS, 2016). De finansiella skulderna och nyttjanderätterna existerade inte i redovisning innan regelförändringen, om inte företag frivilligt valde att tillämpa redovisning enligt ett finansiellt leasingavtal, men det var inget krav och var därför ovanligt.

Räntetäckningsgrad är ett mått som används för att undersöka skuldbelastningen i en koncern och de räknas ut genom att addera rörelseresultat med finansiella intäkter och dividera med finansiella kostnader (Marton, Sandell & Stockenstrand, 2017). Påverkan sker i resultaträkning på grund av övergången mellan standarderna och borde därför visa en sänkning av räntetäckningsgraden efter IFRS 16.

2.4 Metodkritik

Studien omfattas av datainsamling som från början inte är framtagen avseende vårt studieperspektiv eller för att tillhöra uppsatsen. Koncernernas utgivna årsredovisningar avser att sammanställa finansiell information, presentera koncernens utveckling och visa resultat för året som gått. Information kommer att selekteras från årsredovisningar för att samla in data, vilket innebär att vi författare kommer göra en bedömning på vilken information som är aktuell.

Enligt Mantere och Ketokivi (2013) väljer forskare ut den mest passande informationen från undersökningsmaterialet ur studiens perspektiv. De anser att det finns konkurrerande data och andra tolkningar som kunde använts i studien. I arbetet gör vi en subjektiv bedömning på urval av information från årsredovisningarna, om studien görs om innebär de att resultatet inte behöver bli identiskt med resultatet av vår studie.

2.5 Studiens trovärdighet och tillförlitlighet

Trovärdighet betyder att det ska finnas likheter mellan studiens datainsamling och referensramen, vilket innebär att begrepp och observationer ska sammanställas. Tillförlitlighet innebär att om en forskare ska göra om studien behöver personen gå in i en social roll för att uppnå samma resultat. Forskargruppen har kommit överens om en utgångspunkt av observationerna som behöver användas igen för tolkningarna i en ny studie. (Bryman & Bell, 2017).

2.5.1 Trovärdighet

Intern trovärdighet stärks genom förklaring av studiens tillvägagångssätt och design under rubrikerna 2.2 och 2.3 som bidrar med ökad förståelse över hur datamaterial ska tolkas och användas. Under hela processen kommer vi ha studiens frågeställning och syfte som utgångspunkt vid insamling av data, genom analysen och vid slutsatsen. Bryman och Bell (2017) skriver att den interna trovärdigheten är viktig för arbetet och det innebär bland annat att det måste finnas ett gemensamt sätt att inhämta och tolka information. Innan datainsamling påbörjas bestäms en strategi som alla i gruppen ska använda som tar grund i syftet, frågeställningen och referensramen. Vi kommer studera datamaterialet i form av koncernernas årsredovisningar tillsammans för att stärka den interna trovärdigheten och förhålla oss till den gemensamma tolkningen av informationen.

2.5.2 Tillförlitlighet

Vi uppfyller tillförlitlighet genom att förklara inför varje avsnitt vad det behandlar och genom att tydligt presentera information. Enligt Bryman och Bell (2017) är forskarens tillförlitlighet viktig för kvalitativa studier som beskriver sociala fenomen för att de reflekterar hur acceptabel studien anses vara. Vi skapar tydlighet genom att "hålla läsaren i handen" genom arbetet och därigenom förstärker vi tillförlitligheten med tydliga förklaringar av begrepp, metoder och strategier.

Studien går att utföra igen och leda till samma resultat om samma föreställningsram används och datainsamlingen behandlar samma koncernredovisningar, eftersom data inte är framtagen specifikt för vår studie finns materialet tillgängligt för alla. Svårigheten med att uppnå samma resultat är att människor enligt Brinberg (2011) inte agerar rationellt och att beslut tas beroende på tillfällighet och situation.

3. Institutionalialia

Avsnittet behandlar studiens relevanta redovisningsstandarder som är IAS 17 och IFRS 16 samt regelövergången vid byte av standard. Avsnittet avslutas med en presentation av årsredovisningslagen.

3.1 IAS 17

IASB är en organisation som grundades år 1973 med syfte att harmonisera internationell mångfald av redovisningsmetoder och som består av flera nationella redovisningsorgan. Sedan grundandeåret 1973 har IASB utgett flertal redovisningsstandarder som betecknas IAS och som gradvis accepterats i flera länder (IAS Plus, 2023b). År 2001 ersattes dock IASB av IASB, vilket är en internationell privat organisation som består av styrelsemedlemmar inom olika yrkeskategorier och specialtområde (Artsberg, 2005). Utgivandet av IAS 17 trädde i kraft för första gången 1982 som redovisning av leasingavtal och existerade fram till 2019, då den ersattes av IFRS 16 (IAS Plus, 2023). Målet med IAS 17 formulerades som att leasetagare och leasegivare ska använda lämplig redovisningsprincip med tillhörande upplysningar för att redovisa som antingen operationell eller finansiell leasing. Operationell leasing behandlades som kostnadsredovisning av leasetagare men tillgången kvarstår hos leasegivaren, medan finansiell leasing gav upphov till tillgångs- och skuldredovisning för leasetagare. Hos leasegivare redovisades det finansiella leasingavtalet som en fordran (IAS Plus, 2023).

3.2 IFRS 16

IFRS är ett begrepp som både har en bred och specifik betydelse och omfattar alla standarder som fortfarande är gällande samt är godkända av IASB (Marton, Lundqvist & Pettersson, 2020). Alla standarder och tolkningar som IASB utvecklat efter år 2001 benämns som IFRS, även om det enbart är en omarbetad standard och inte en helt ny (Marton, Lundqvist & Pettersson, 2020). Syftet med IFRS 16 är att standarden ska frambringa relevant information

för redovisning, prestation, värdering och upplysningar kring leasingavtal (FAR Online, 2022a). Företag ska tillämpa IFRS 16 som standard på ett konsekvent sätt för alla leasingavtal som sker under liknande omständigheter (FAR Online, 2022a). IFRS 16 har resulterat i en ny redovisningspost i balansräkningen som består av nyttjanderättstillgångar på tillgångssidan och leasingkulda i skuldsidan (IFRS Foundation, 2016a; IFRS Foundation, 2016b).

3.3 Övergången från IAS 17 till IFRS 16

Till följd av IAS 17 utgav IASB principerna för IFRS 16 vilket presenterar, värderar och upplyser om företagets leasade tillgångar (Marton, Lundqvist & Pettersson, 2020). Regelverket syftar till att ersätta den tidigare standarden och den kritik som den tidigare redovisningsmodellen gällande leasing fick (Marton, Lundqvist & Pettersson, 2020). IAS 17 kritiserades eftersom standarden misslyckades med att tillförlitligt presentera leasingtransaktioner och att operationell leasing användes mer frekvent än finansiella leasing (Marton, Lundqvist & Pettersson, 2020). Trots kritiken mot IAS 17 fanns det risker med övergången till IFRS 16 gällande att leasingmarknaden kunde påverkas. PWC (2016) förklarade att riskerna med regelverket kunde variera beroende på vilken industri som studerades. Till exempel uppkom det risker för att transportindustrin skulle uppleva problem med identifieringen av ett hyresavtal. Ytterligare en risk som identifierades var att företag skulle uppleva svårigheter med att skilja på vad som skulle inkluderas och exkluderas i ett leasingavtal. Eftersom organisationer inom produktionsindustri ofta leasar tillgångar i kombination med andra tjänster som försäkring och underhåll (PWC, 2016).

Vid övergången från IAS 17 till IFRS 16 ska leasingavtal som är längre än 12 månader och inte har ett lågt värde presenteras i balansräkningen, leasingkulden värderas till nuvärdet och leasingavtalets avgifter som tillkommer ska delas upp med hjälp av avtalets implicita ränta (FAR Online, 2022a). Om den implicita räntan inte kan fastställas ska marginell låneränta användas i stället, den ränta som fastställs blir diskonteringsräntan som måste användas på alla leasingavtal i en portfölj (FAR Online, 2022a). Leasingavgifterna ska redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden, alternativt genom en annan systematisk metod om den metoden passar bättre för leasetagaren (FAR Online, 2022a).

3.4 Årsredovisningslagen

Nuvarande årsredovisningslag utfärdades år 1995 och trädde i laga kraft första januari 1996 (ÅRL 1995:1554). Nya regler för redovisningen tillsattes och det krävdes att

redovisningsbestämmelser separerades från associationsrättsliga lagar. Redovisningsbestämmelser finns i både bokföringslagen och associationsrättslig lagstiftning (Artsberg, 2005). Årsredovisningslagen gäller för alla fysiska och juridiska personer som är skyldiga att föra en löpande bokföring samt bokslut enligt bokföringslagen (Artsberg, 2005). De aktuella delarna från årsredovisningslagen som uppsatsen behandlar är 2 kap. 2–3 §§ årsredovisningslagen (1995:1554), som innebär att redovisningen ska vara överskådlig, följa god redovisningssed och ge en rättvisande bild av företaget.

4. Referensram

Nedanstående avsnitt presenterar studiens referensram som används i kommande analysavsnitt tillsammans med datainsamlingen från årsredovisningarna. Inledningsvis kommer IASB:s föreställningsram att presenteras med underrubriker för att tydligare och mer ingående beskriva föreställningsramen. Fortsättningsvis behandlas impression management med tillhörande underrubriker och en figur som visar kommunikationsprocessen. Avslutningsvis presenteras hur referensramen ska appliceras på vår studie.

4.1 IASB:s föreställningsram

IASB ansvarar för de redovisningsstandarder som EU har accepterat och som presenterats för EU:s marknader, samtliga börsnoterade bolag ska använda standarderna från IASB (IFRS Foundation, 2018). IFRS 16 är en av standarderna som lagts fram under begreppet IFRS (IFRS Foundation, 2018). Alla noterade bolag som följer IFRS rekommenderas också att följa IASB:s föreställningsram (IFRS Foundation, 2018). Föreställningsramen benämns som “*Conceptual Framework for Financial Reporting*”, vars huvudsyfte är att utforma finansiella rapporter på ett sätt som gynnar användbarheten för användare (IFRS Foundation, 2018). Ramverkets ytterligare funktion är att stödja normgivare i att vara konsekventa i förslagen av nya standarder och bidra med vägledning i situationer där specifika standarder är svåra att tolka. De grundläggande kvalitativa egenskaperna enligt IASB:s föreställningsram formuleras som relevans och trogen representation (IFRS Foundation, 2018).

4.1.1 Relevans

Enligt IASB:s föreställningsram ska information i årsredovisningar vara relevant och utgöra ett beslutsunderlag för investerare (IFRS Foundation, 2018), därför ska information vara

användbar och lättillgänglig (Bragg, 2017). Finansiell information kan ha en betydelse för beslut genom att det anses ha ett bekräftande eller prediktivt värde (IFRS Foundation, 2018). Det bekräftande värdet förutsätter att finansiell information återkopplar till tidigare års finansiella siffror. Det prediktiva värdet förutsätter att användaren kan använda den finansiella informationen till att förutse framtida utfall. Ett exempel på sambandet mellan värdena är information om ett företags intäkter för innevarande år som användaren kan analysera för att förutse intäkter för det kommande räkenskapsåret. Ett annat exempel är att om en tillgång är känslig för marknadsfaktorer, bidrar ett redovisat verkligt värde till mer relevant information än vad historiska anskaffningskostnader hade gjort (IAS Plus, 2018). IASB:s krav på relevans ingår de att finansiell information ska vara väsentlig, vilket betyder att information inte ska mörkläggas, utlämnas eller anges på ett felaktigt sätt om det kan ha väsentlig betydelse för läsaren (Skatteverket, 2019).

4.1.2 Trogen representation

Årsredovisningar och finansiella rapporter representerar ekonomiska fenomen genom ord och siffror. Finansiell information ska inkludera en trogen representation av substansen i de fenomen som den utger sig för att representera. Trogen representerat innebär att finansiell information i största möjliga utsträckning följer IASB:s principer om felfrihet, neutralitet och fullständighet (IFRS Foundation, 2018). Felfrihet innebär att information som presenteras ska återspegla verksamheten och inte vara över- eller underdriven (IFRS Foundation, 2018). Neutral information innebär att företag presenterar finansiella prestationer utan att vinkla informationen. Det betyder att informationen ska presenteras opartiskt och att den inte ska uppfattas som nedtonande, missledande eller manipulerande för användaren. Neutralitet innebär inte att informationen saknar syfte eller inflytande på användarens beteende. Neutralitetsprincipen stöds av försiktighetsprincipen, en princip som företag tillämpar i värderingssituationer där osäkerhet råder och innebär att tillgångar inte ska övervärderas och skulder inte ska undervärderas. Felaktigheter kan leda till att företag under- eller övervärderar redovisningen av intäkter eller kostnader för framtida perioder (IAS Plus, 2018). Att finansiell information är fullständig innebär fullständig skildring av den information som beskriver det ekonomiska fenomenet (IFRS Foundation, 2018) som betyder att nödvändiga förklaringar, beskrivningar och tabeller ska inkluderas. Exempelvis ska tillgångar förses med en beskrivning av dess numeriska värde, vilket kan identifieras som verkligt värde eller historiska anskaffningskostnader.

4.2 Impression management

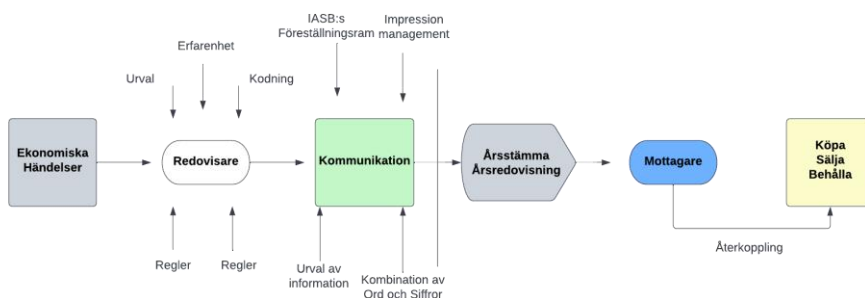
Detaljerade narrativa upplysningar kan bidra med förklaringar och mer utförlig information i årsredovisningar och framtidsutsikter, vilket kan leda till att informationsasymmetri mellan utgivare och användare minskar. När informationsasymmetrin ökar innebär de att externa investerarens möjlighet att fatta rätt beslut minskar. Företag drar nytta av narrativa upplysningar genom förstärkning, betoning eller utelämnande av finansiell information. Impression management bidrar till intressenters uppfattning om företaget och påverkas genom positiva kontexter. Företag kan kontrollera intressenters intryck av den finansiella ställningen genom att presentera finansiell information som är vinklad positivt, därmed är inte informationen neutral. Begreppet syntaktisk manipulation inom impression management innebär att företaget medvetet använder ett svåräst språk i utgivandet av finansiella rapporter. Beteendet förklaras till stor del av att företaget vill dölja negativa finansiella resultat. (Leung, Parker & Courtis, 2015)

Kommunikation berör i praktiken information, meddelanden, symbolisk aktivitet och meningsändamål som inkluderas i människors dagliga liv. Kommunikation bidrar inte bara med utbyte av idéer, kunskap och information, utan möjliggör etablering och underhåll av de relationer som står till grund för människors sociala värld. Den avser även att upprätthålla relationen som företaget etablerat med intressenter, marknader, medier och allmänheten, vilket även gäller kommunikation kopplat till redovisning. Företag strävar efter att vidhålla en kommunikation med finansiärer, kunder, statliga myndigheter och andra organisationer genom bland annat redovisningen. Extern kommunikation kräver förståelse om finansiell information och att den ska kunna presenteras till en bred grupp intressenter till följd av att intressenter har olika nivåer av redovisningskunskap och informationsbehov. Det innebär att kommunikationsprocessen kan anses vara ett komplext arbete för ett företag. Processen inkluderar val av presentationsmetod och kombinationen av språk och siffror i en årsredovisning, samt hur ekonomiska fenomen förses med mening. (Merkl-Davies & Brennan, 2017)

Årsredovisningens generella syften är att bidra med information kring företagets vinster och förluster, men även förse intressenter som vill få en uppfattning om företagets finansiella ställning med information (Bohlin, 1987). För att etablera kommunikation mellan användare och upprättare av finansiella rapporter krävs det att användaren har förståelse för ämnet och utgivaren upprättar redovisningsinformation effektivt (Bohlin, 1987). I Lee och Tweedies (1977) forskning undersöktes aktieägares relation till ett företags finansiella rapporter. Studien

behandlar hur aktieägarna läser finansiella rapporter och deras uppfattning om ekonomiska budskap. Forskarna lyfter fram att aktieägarna har olika kunskaper, förståelser, intressen och uppfattningar av finansiella rapporter (Lee och Tweedie, 1977). Lee och Tweedie (1977) inkluderade dessutom företags process att tolka ekonomiska händelser och därefter formulera sina ekonomiska konsekvenser i årsredovisningen, efter kodning, urval och erfarenhet som redovisaren besitter.

Endast en mindre del av företags finansiella information används och analyseras av användare och aktieägare (Lee & Tweedie, 1977). Användarnas bristfälliga redovisningskunskaper ger upphov till informationsasymmetri, då ett företags finansiella rapporter oftast är utformade av redovisningsexperter, för redovisningsexperter (Bohlin, 1987). Användarnas bristfälliga redovisningskunskaper kan innebära att företag utnyttjar möjligheten att presentera ekonomiska konsekvenser på ett nyttomaximerande positivt vis, alternativt att företag inte väljer att förklara sina förluster mer djupgående. Figur 3 är inspirerad av studien utförd av Bohlin (1987), som utgår från kommunikationen mellan utgivare och användare av finansiella rapporter. Den vänstra delen av figur 3 visar på hur företag grundar sin redovisningsprocess genom urval, erfarenhet, kodning samt regler gällande redovisningspolicies. Den högra delen av figur 3 inkluderar processen för användarna och dess val av kommunikationskanal, rörande koncernpresentation av finansiell information genom årsredovisning eller årsstämma. Genom erfarenhet och analys av finansiella rapporter grundar användaren slutsatser i vad som tros ha inträffat i samband med att ett företags resultat presenteras. Till följd av olika kunskapsnivåer och referensramar kan det uppstå ineffektivitet i kommunikationen i en årsredovisning, vilket kan resultera i feltolkningar och informationsasymmetri av företags resultat. Modellens område för *redovisare* förklaras genom att ett företag under ett räkenskapsår stöter på en större mängd olika händelser. Det är sedan redovisaren som väljer den frivilliga finansiella information som ska presenteras i företagets redovisning. Bedömningen gällande händelserna kan tolkas olika vilket medför differentierat resultat gällande den information som presenteras. Vidare förmedlas företagets tolkningar av de ekonomiska händelserna genom årsredovisningar och årsstämmor. Modellen presenterar slutligen ett område gällande *återkoppling* som sker i form av visat intresse av användaren och dess beslut att investera i företaget (Bohlin, 1987).

Figur 3: Kommunikationsprocessen.

Med inspiration från Bohlins (1987) modell av *redovisningsprocessen*.

Figur 3 har utvecklats och anpassats efter studien för att bli användbar i analysen kopplat till datainsamlingen. Faktorer som studien ytterligare fördjupas i är *urval av information* och förmågan att *kombinera ord och siffror* i samband med presentationen av finansiell information. Studiens specificering kommer riktas åt rutan *kommunikation* i figur 3 och hur implementeringen av IFRS 16 kommuniceras genom årsredovisningen.

En ineffektiv kommunikation av finansiell information kan enligt IFRS (2017) bidra till att intressenter förbiser betydande information eller att de misslyckas med att identifiera samband i finansiell information. Det kan i sin tur leda till att intressenterna fattar bristfälliga investeringsbeslut. Ineffektiv kommunikation kan resultera i att finansiella rapporter blir missförstådda och osäkerheten ökar intressenternas bild av företags framtidsutsikt. Ur ett långsiktigt perspektiv kan ineffektiv kommunikation därav öka företags kapitalkostnader (IFRS, 2017).

4.2.1 Urval av information

Att studera redovisningskommunikation bidrar med förståelse kring hur företag kommunicerar finansiell information genom överföring av meddelanden och signaler med syftet att kontrollera. Faktorer som att forma budskap på ett vis som stämmer överens med företags agenda eller att ett företag väljer att missleda intressenterna är också betydande studiematerial inom redovisningskommunikation (Merkl-Davies & Brennan, 2017). Ytterligare en faktor inom impression management är att företag *tystnar* sin redovisning trots att företag generellt vill kommunicera sin redovisning för att skapa acceptans bland sina intressenter. Merkl-Davies

och Brennan (2017) syftar på att företag med sämre uppvisade resultat och ett större behov av ekonomiskt understöd, väljer att begränsa urvalet av sin finansiella information. Genom att tystna sina negativa finansiella resultat bidrar företag direkt till impression management (Merkl-Davies & Brennan, 2017).

Redovisningsinformation bidrar till två betydande funktioner i den marknadsbaserade ekonomin. En av funktionerna beskrivs som att kapitalinvesterare tillåts att utvärdera de potentiella investeringsmöjligheter som kan finnas i ett företag och den andra funktionen innebär att investerare med stöd från redovisningen kan utvärdera användningen av deras kapital i samband med att de har valt att investera. Det ger upphov till att krav ställs på företag kopplat till urval av redovisningsinformation, vilket främst beror på att företagsledare bedöms ha mer informations angående lönsamheten av framtida investeringar än vad utomstående bedöms att ha. Det benämns som informationsasymmetri och bidrar till att externa investerare får det svårt att bedöma ett företags potential för lönsamhet i dess investeringsmöjligheter. Företagsledare kan ge upphov till informationsasymmetri i samband med att de överdriver sina beräkningar gällande investeringar. Informationsasymmetri påverkar i sin tur investerarna genom att de under- eller övervärderar företag med investeringar som kan anses som komplicerade att värdera. (Beyer, et al, 2010)

4.2.2 Kombination av ord och siffror

Studien inkluderar ett avsnitt kopplat till *kombinationen av siffror och ord*. Professorn Raymond J. Chambers som nämns i studien av Lee (1982) benämner att kommunikation i en årsredovisning är lika betydande som mätning av finansiella resultat, där redovisningen till externa intressenter anses vara ett samspel mellan ord och siffror. Inom den externa redovisningskontexten innebär det att utan text får siffror ingen mening medan siffror inte får någon mening utan text (Lee, 1982). Genom ord kan företag förklara bakgrund och konsekvenser av inträffade ekonomiska händelser, medan siffrorna visar på den totala ekonomiska påverkan som fenomenen innebär. Enligt Rahm, Sandell och Svensson (2016) är företagsredovisning uppbyggd av två sorters språk, ett som benämns som det primära språket och det andra som det sekundära språket. Primära språket identifieras som ett expertspråk, vilket betyder att *mått, siffror, nyckeltal och ekonomiska termer* används. Vid användning av språket krävs tidigare kunskaper för regler och principer inom redovisning. Det sekundära språket identifieras som *vardagsspråket* och används främst till att förse den finansiella redovisningen med formuleringar och ord. Dess mål är att finansiella prestationer utvecklas,

siffror förses med mening, beslut motiveras samt kontexten med företags misslyckanden. Vardagsspråket karaktäriseras av att det är ett överförbart språk då den kommuniceras i vardagliga genrer och sammanhang (Rahm, Sandell & Svensson. 2016).

4.3 Applicering av referensram

IASB:s föreställningsram och impression management kommer användas i analysen kombinerat med datainsamlingen, därför förklaras hur referensramen kommer tillämpas och kombineras med materialet. Rubrikerna 4.4.1 och 4.4.2 tar upp vad som kommer inkluderas och exkluderas i studien.

4.3.1 IASB:s föreställningsram

IASB:s föreställningsram ska tillämpas på studien för att få ett perspektiv på hur koncernerna har kommunicerat finansiell information i årsredovisningar gällande implementeringen av IFRS 16 och hur de följer de grundläggande kvaliteterna i det konceptuella ramverket. Samtliga koncerner tillämpar IFRS och uppmanas därför att följa det konceptuella ramverket. (FAR Online, 2022b). Respektive koncerners årsredovisning ska analyseras utifrån det konceptuella ramverkets grundläggande kvalitativa egenskaper gällande relevans och trogen representation (IFRS Foundation, 2018). Relevans av information i en årsredovisning är betydande eftersom det kan påverka användarens agerande och beslutsfattande. Trogen representation är betydande eftersom den bygger på principerna felfrihet, neutralitet och fullständighet. Felaktigheter i finansiell information förväntas påverka beslut som fattas av investerare och neutralitet är väsentlig då användare inte får påverkas i de beslut de tar, i syfte av att företag ska uppnå ett förutbestämt resultat eller annat mål. Fullständighet faller till grund för återspeglning av verksamheten och är betydelsefullt för att användare av årsredovisningar ska få en komplett bild av koncernen och dess finansiella ställning. Studiens valda årsredovisningar från koncerner ska jämföras för att identifiera eventuella trender inom koncernernas redovisningskommunikation och hur regelförändringen av leasingtillgångar har påverkat redovisningen. Ett omfattande fokus ska riktas åt koncernernas egenskaper och förmåga att kommunicera finansiell information utifrån de grundläggande kvalitativa egenskaperna i föreställningsramen som är en utgångspunkt för studien i helhet.

4.3.2 Impression management

Impression management inom redovisningskommunikation ska genom en applicering på studien bidra till förståelse kring koncernernas förmåga att kommunicera finansiell information på ett transparent och tydligt sätt. Genom att studera impression management finns en strävan att undersöka om finansiell information kan tolkas som missledande för de intressenter som läser rapporterna. Genom förståelse inom impression management och hur företag tystnar sin redovisningskommunikation kan det appliceras i studiens valda modell i figur 3.

Respektive koncerns urval av information i årsredovisningarna kopplat till de ekonomiska konsekvenserna kommer studeras och jämföras för att undersöka om det har uppstått skillnader i kommunicerad information mellan koncernerna. Studien exkluderar den högra sidan av figur 3 gällande mottagarens uppfattning, återkoppling och handlingsalternativ gällande investeringar, på grund av att studiens utgångspunkt är koncernernas förmåga att kommunicera implementeringen av IFRS 16. Vidare har vi valt att modifiera modellen kopplat till redovisningsprocessen och inkludera forskningsmoment inom IASB:s föreställningsram, urval av information och kombination av språk och siffror. Betydelsen av implementering för koncernen kan påverka deras val av kommunikationsstrategi och den information som presenteras. Val av kommunikationsstrategi kan innebära att koncernerna vill framföra finansiell information genom *impression management* om det har uppstått negativa ekonomiska konsekvenser. Under urval av information ska koncernernas val av kommunikationsstrategi vid presentation av finansiell information lyftas fram och jämföras. Slutligen kommer kommunikationsprocessen bidra med en undersökning kring koncernernas förmåga att, på ett effektivt och klagörande vis, kommunicera implementeringen utifrån en kombination av språk och siffror. Datainsamling från årsredovisningar för respektive koncern kommer analyseras utifrån om det primära språket i form av *mått, siffror, nyckeltal och ekonomiska termer* samt används eller det sekundära språket i form av vardagsspråket att analyseras.

5. Datainsamling

Följande avsnitt presenterar datainsamling från tio koncerners årsredovisningar för 2019 i två tabeller, en för tung industri och en för kategorin lätt industri. Datainsamlingen består av ytterligare fyra tabeller som behandlar koncernernas nyckeltal.

5.1 Tung industri

Nedan presenteras en tabell för kategorin tung industri som har utgångspunkt i företagens årsredovisningar och vad de har valt att presentera och lyfta fram för information. Alternativen är framtagna utifrån vad som kan finnas med i en årsredovisning och X betyder att koncernen har behandlat alternativet. En konkret siffra betyder att koncernen själv har presenterat den och ett streck innebär att informationen är utesluten från årsredovisningen för 2019.

Tabell 1: Tung industri
Information inhämtad från koncernernas årsredovisningar.

	ASSA ABLOY	Husqvarna Group	NIBE Group	Sandvik	Volvo Group
Presenterar att ny standard gällande leasing används	X	X	X	X	X
Generell beskrivning av ny standard	X	-	-	X	-
Förenklade metoden	X	-	-	X	-
Modifierad retroaktiv metod	-	X	X	-	X
Lättnadsregler	-	-	X	X	-
Omräkning av jämförelsetal för 2018 till IFRS 16	-	-	-	-	-
Omräkning av jämförelsetal för 2019 tal för IAS 17	-	-	-	-	-
Diskonteringsränta	2,4 %	2,2 %	2,1 %	3,48 %	4,21 %
Räntekostnader avseende IFRS 16	-96 MSEK	-49 MSEK	-	-111 MSEK	-
Ekonomisk påverkan enligt koncernen	-	X	X	-	X

	ASSA ABLOY	Husqvarna Group	NIBE Group	Sandvik	Volvo Group
Nämner positiv påverkan	-	-	X	-	X
Nämner negativ påverkan	X	X	X	X	X
EBITDA	-	-	-	-	-
Avkastning på sysselsattkapital på grund av IFRS 16	-	-	-	-	-
Tillgång – nyttjanderätter	+1 016 MSEK	+1 502 MSEK	+936 MSEK	+3 389 MSEK	+6 100 MSEK
Nyttjanderätter på egen rad i balansräkning	X	X	-	X	-
Tillgång – Leasingavtal	+1 016 MSEK	+ 218 MSEK	+826 MSEK	+801 MSEK	-
Leasingskuld	+3 802 MSEK	+1 502 MSEK	+1 415 MSEK	-	+6 100 MSEK
Eget kapital påverkat av IFRS 16	-	-	X	-	-
Ökade avskrivningar på grund av IFRS 16	-	-	+223 MSEK	+898 MSEK	-
Ökade finansiella kostnader på grund av IFRS 16	-	-	-	-	-
Skulder på grund av IFRS 16	+3 711 MSEK	-	+506 MSEK	-	-
Rörelseresultat på grund av IFRS 16	-	Ökat lite	+17 MSEK	-	Ökat

	ASSA ABLOY	Husqvarna Group	NIBE Group	Sandvik	Volvo Group
Presentation av IFRS 16 i tabell	X	X	X	X	X
Text tillhörande tabell	X	-	-	X	X
Revisionsberättelse	-	-	-	-	-

5.2 Lätt Industri

Tabellen nedan presenterar information från koncernerna inom lätt industri där ett X betyder att koncernen har behandlat informationen. Betydelsen för symbolen – är att informationen inte har presenterats och uteslutits från årsredovisningen för 2019. Ett tal innebär att koncernen presenterar exakt den förändringen eller de värdet. Allt i tabellen är direkt taget från årsredovisningarna och är koncernernas presentation av finansiell information.

Tabell 2: Lätt industri
Information inhämtad från koncernernas årsredovisningar

	AAK	Axfood	Cloetta	Duni Group	Nolato
Presenterar att ny standard gällande leasing används	X	X	X	X	X
Generell beskrivning av ny standard	X	X	X	-	X
Förenklade metoden	-	-	-	X	-
Modifierad retroaktiv metod	X	X	X	-	X
Lättnadsregler	X	X	X	X	X
Omräkning av jämförelsetal 2018 till IFRS 16	-	-	-	-	-
Omräkning av jämförelsetal 2019 till IAS 17	-	X	X	X	-

	AAK	Axfood	Cloetta	Duni Group	Nolato
Diskonteringsränta	-	6,0 %	1,49 %	2,8 %	-
Räntekostnader avseende IFRS 16	+35 MSEK	-	+3 MSEK	-	-11 MSEK
Ekonomisk påverkan enligt koncernen	-	X	-	+214 MSEK	+ 362 MSEK
Nämner positiv påverkan	X	X	X	X	X
Nämner negativ påverkan	X	X	X	X	X
EBITDA	-	-	+79 MSEK	+71 MSEK	+75 MSEK
Avkastning på sysselsattkapital på grund av IFRS 16	-0,5 %	-	-0,1 %	-0,5 %	-2 %
Tillgång – nyttjanderätter	+741 MSEK	+5407 MSEK	+229 MSEK	+214 MSEK	+274 MSEK
Nyttjanderätter på egen rad i balansräkning	X	X	-	X	X
Tillgång – Leasingavtal	-	Ingen skillnad	+203 MSEK	X	+362 MSEK
Leasingskuld	+89 MSEK	X	-74 MSEK	X	X
Eget kapital påverkat av IFRS 16	Påverkades inte	-390 MSEK	-	Påverkades inte	-
Ökade avskrivningar på grund av IFRS 16	+105 MSEK	-	+76 MSEK	-	+75 MSEK
Ökade finansiella kostnader på grund av IFRS 16	-	-	+3 MSEK	-	-
Skulder på grund av IFRS 16	+741 MSEK	-	+204 MSEK	-	+277 MSEK

	AAK	Axfood	Cloetta	Duni Group	Nolato
Rörelseresultat på grund av IFRS 16	-	+174 MSEK	+3 MSEK	+5 MSEK	-
Presentation av IFRS 16 i tabell	X	X	X	X	X
Text tillhörande tabell	X	X	X	X	X
Revisionsberättelse	-	Risker med IFRS 16 och jämfört med standarden	-	-	-

5.3 Nyckeltal

I följande fyra tabeller är alla nyckeltal beräknade med samma formel för att bli jämförbara. Nyckeltalen har räknats om och är inte direkt tagna från koncernens egen presentation av nyckeltal, det beror på att det finns mer än ett sätt att beräkna ut vardera nyckeltal. Finansiella tal är hämtade från koncernernas årsredovisningar avseende 2019 som har använts till de olika formlerna. Tabellerna med nyckeltal och balansomslutning används för att analysera informationen från tabell 1 och 2. När koncernerna presenterar information i deras årsredovisningar för 2019 används tabellerna 3, 4, 5 och 6 för att bekräfta den information som framkommer.

Tabell 3: Nyckeltal 2018

2018	ASSA ABLOY	Husqvarna Group	NIBE Group	Sandvik	Volvo Group	AAK	Axfood	Cloetta	Duni Group	Nolato
Soliditet	47,76%	41,47%	47,76%	49,29%	29,54%	49,88%	36,98%	43,28%	43,94%	50,27%
Räntetäckningsgrad gånger	7,47	3,69	8,80	16,28	13,72	12,80	145,00	7,64	15,30	30,71
EBITDA i MSEK	14 872	4000	3520	23 426	45 858	2508	2802	890	546	1189

Tabell 4: Nyckeltal 2019

2019	ASSA ABLOY	Husqvarna Group	NIBE Group	Sandvik	Volvo Group	AAK	Axfood	Cloetta	Duni Group	Nolato
Soliditet	50,11%	41,17%	47,29%	51,37%	29,89%	45,47%	24,57%	43,45%	42,66%	48,35%
Räntetäcknings-grad gånger	13,90	6,33	7,59	8,03	16,51	13,81	19,11	11,76	12,06	19,63
EBITDA i MSEK	18 307	5779	4075	23 743	62 568	2829	4459	1030	759	1263

Tabell 5: Förändring Nyckeltal 2018–2019

Förändring 2018–2019	ASSA ABLOY	Husqvarna Group	NIBE Group	Sandvik	Volvo Group	AAK	Axfood	Cloetta	Duni Group	Nolato
Soliditet i procentenheter	1,41%	-0,30%	-0,47%	2,08%	0,35%	-4,41%	-12,41%	0,17%	-1,28%	-1,92%
Räntetäckningsgrad gånger	6,43	2,64	-1,21	-8,25	2,80	1,01	-125,89	4,11	-3,25	-11,08
EBITDA i MSEK	3435	1779	555	317	16 710	321	1657	140	213	74

Tabell 6: Balansomslutning

Balansomslutning	ASSA ABLOY	Husqvarna Group	NIBE Group	Sandvik	Volvo Group	AAK	Axfood	Cloetta	Duni Group	Nolato
2018	106 568	38 607	32 291	118 013	426 016	18 035	12 244	9168	5954	5156
2019	118 050	41 981	37 229	120 422	474 015	22 919	17 293	9660	6245	6134

6. Analys

Följande avsnitt behandlar studiens analys och studerar datainsamlingen med referensramen som perspektiv. Det första perspektivet är IASB:s föreställningsram med underrubrikerna relevans och trogen representation. Datainsamling som inte omfattas av IASB:s föreställningsram analyseras med hjälp av impression management och underrubrikerna urval av information och kombination av ord och siffor.

6.1 IASB:s föreställningsram

6.1.1 Relevans

Begreppet relevans bidrar till att finansiell information ska nyttjas som beslutsunderlag för användare av en finansiell rapport, de tio koncernerna väljer att presentera och selektera information på olika sätt, utifrån begreppet. Samtliga koncerner presenterar implementeringen av standarden IFRS 16 i deras årsredovisningar som ofta inleds i koncernens avsnitt om förändringar av väsentliga redovisningsprinciper. Koncernerna är olika tydliga med beskrivningen av standarden då fyra av fem koncerner inom lätt industri väljer att förse läsaren med en generell och neutral beskrivning av IFRS 16. Duni Group utelämnar information om regler för den nya standarden, vilket innebär att läsaren själv måste förse sig med information då den inte är lättillgänglig i årsredovisningen. Enligt Bragg (2017) lockar årsredovisningar användare med olika kunskapsnivåer vilket gör det väsentligt att inkludera en generell beskrivning av IFRS 16 och dess tillämpningsområde. Två av fem koncerner inom tung industri beskriver IFRS 16 på ett neutralt sätt, vilket är ASSA ABLOY och Sandvik, medan de andra tre utelämnar informationen. Resultatet visar att kategorin lätt industri är lite bättre på att presentera information neutralt och lättillgänglighet i sina årsredovisningar.

Det framgår i årsredovisningarna att alla koncerner presenterar metoden de valt att tillämpa vid implementeringen av IFRS 16. Fyra av fem koncerner inom lätt industri har valt att tillämpa den retroaktiva metoden, medan en Duni Group valde att applicera den förenklade övergångsmetoden på regelövergången. Inom tung industri informerar Husqvarna Group, NIBE Group och Volvo Group att de använde den retroaktiva metoden, medan resterande två koncerner tillämpade den förenklade övergångsmetoden vid regelövergången. Vilken metod som använts är av väsentlig betydelse för redovisningen och genom att presentera den undviker koncernerna att mörka eller utlämna information. Däremot har inte alla koncerner förklarat att de har använt lättnadsregler vid övergången från IAS17 till IFRS 16. De tre koncerner som har utelämnat informationen om lättnadsreglerna är ASSA ABLOY, Husqvarna Group och Volvo Group. Koncernerna undviker att kommunicera väsentlig information ur det perspektivet och har valt att mörka strategier som de använder vid övergången, det innebär att informationen inte är lättillgänglig för läsaren utan att användaren behöver förstå vilka metoder som använts. Samtliga koncernerna inom den lätta industrin kommunicerar de lättnadsregler som tillämpats

i implementeringen av IFRS 16 och kommunicerar därför finansiell information på ett mer neutralt sätt.

Alla koncerner har förklarat att de inte omräknar finansiella tal från 2018 med reglerna för IFRS 16 som kunde gjorts för att kunna jämföra med tal för 2019 i årsredovisningen, då finansiella tal från 2019 redovisas enligt standard för IFRS 16. Om koncernerna hade utfört omräkningen av siffrorna för 2018 till den framtida standarden hade de använt prediktiva värden och fått veta hur den finansiella ställningen med implementeringen av IFRS 16 skulle se ut. Då hade koncernerna kunnat förutse hur resultatet av regelövergången skulle bli. Tre av fem koncerner inom lätt industri väljer däremot att presentera omräkningar för 2019 med reglerna avseende IAS 17 för att kunna jämföra åren med varandra, medan ingen koncern från tung industri gör det. De tre koncernerna som gjort det är Axfood, Cloetta och Duni Group. Att återkoppla finansiella siffror för 2019 med standarden som användes för 2018 innebär att de tre koncernerna tillämpar det bekräftande värdet. Att använda det bekräftande värdet underlättar jämförelsen och användbarheten av årsredovisningen och det är värdet som visar förmågan att återkoppla det ekonomiska resultatet till tidigare redovisat resultat (IFRS Foundation, 2018). Införandet av IFRS 16 har lett till att flertalet redovisningsposter har förändrats och de kan därför vara betydande att visa hur stor påverkan IFRS 16 har haft på finansiella tal, det gör att årsredovisningen kan bli mer användbar. AAK, Nolato och samtliga koncerner inom tung industri selekterade bort omräknade siffror avseende 2019.

Relevansen i att presentera hur räkenskapsårets finansiella resultat har påverkats generellt av implementeringen av IFRS 16, inkluderas i sex av studiens tio koncerner. Tre koncerner från var kategori har valt att presentera en överskådlig förklaring om hur implementeringen har påverkat redovisningsposter som exempelvis resultaträkning, balansräkning och operativa kassaflöden. Genom att koncernerna presenterar en förklaring av IFRS 16 generella påverkan får läsaren större förståelse för de resultatförändringar som skett i årsredovisningarna. Användaren kan därefter välja att fördjupa sig ytterligare i hur mycket implementeringen har påverkat specifika redovisningsposter och hur stor del som beror på företagshändelser under räkenskapsåret. Fyra av tio koncerner presenterar i deras årsredovisning för 2019 att deras egna kapital har påverkats till följd av implementeringen av IFRS 16, varav tre koncerner inom lätt industri och en inom tung industri. AAK och Duni Group nämner att det egna kapitalet inte påverkats alls, medan Axfood kommunicerar en minskning av 390 MSEK av det egna kapitalet. NIBE Group som tillhör tung industri kommenterar att en förändring har skett av det egna

kapitalet, men inte hur stor förändringen är. Kommentaren om förändring är presenterad av NIBE Group via finansiell information och är inget som beräknats externt. Förändringen kan bero på företagshändelser som skett i den löpande verksamheten under året, men det är inte så NIBE Group presenterar det. Koncerner som kommunicerar i deras årsredovisning att skulder påverkats av IFRS 16 är AAK, Cloetta och Nolato inom lätt industri och ASSA ABLOY och NIBE Group inom tung industri, vilket totalt är hälften av koncernerna i studien. Det är väsentligt att kommunicera förändringar för skulder och eget kapital eftersom det utgör ett betydande underlag för användare om de ska investera eller inte i moderbolaget. Enligt Lee och Tweedie (1977) ska betydande redovisningsinformation, som eget kapital och skulder är, redovisas fullständigt eftersom det är information som är väsentlig för användare och aktieägare när de analyserar årsredovisningar.

I en årsredovisning är balansräkningen av väsentlig betydelse och genom implementeringen av IFRS 16 tvingas koncernerna redovisa leasingavtalen i balansräkningen. När en regelövergång skett borde det synas i balansräkningen hur stor del av förändringen som är påverkad av nya regler för göra det tydligt för användare. Av datamaterialet framgår det att tre koncerner från tung industri och fyra koncerner från lätt industri visar förändringen i balansräkningen. De tre koncerner som inte tydligt redogör påverkan av implementeringen av IFRS 16 är NIBE Group, Volvo Group och Cloetta. Enligt Bragg (2017) ska information i finansiella rapporter vara lätt orienterad för att användaren ska kunna fatta relevanta beslut. Problematiken som uppstår när koncerner väljer att inte visa påverkan i balansräkningen är att användare av finansiella rapporter missuppfattar information och inte förstår varför en förbättring skett. Användare kan ta del av informationen med då krävs läsning av större del årsredovisningen eller egen uträkning av förändringen.

6.1.2 Trogen representation

I den trogna representationen enligt IASB:s föreställningsram ingår bland annat hur koncernen presenterar information i årsredovisningar gällande neutralitet, målet är att koncernen ska vara neutrala i presentationen utav sin finansiella information. Datainsamlingen visar att samtliga koncerner inom lätt industri har förklarat hur implementeringen av IFRS 16 har påverkat dem både positivt och negativt. Av tung industri är det enbart NIBE Group och Volvo Group som tar upp både positiva och negativa aspekter, medan de resterande tre koncernerna enbart presenterar de negativa aspekterna. Det finns en trend att samtliga koncerner inom kategorin lätt industri förhåller sig till att vara neutrala och redovisa fullständig information på ett

tydligare sätt än vad tung industri gör inom området positiv och negativ selektering. Enligt tabell 5 har alla koncerner fått en ökad EBITDA under räkenskapsåret 2019. Tre av fem koncerner inom tung industri informerar inte om påverkan av EBITDA. Avskrivningar till följd av övergången till IFRS 16 är direkt kopplade till EBITDA och koncerner som nämner att avskrivningarna har ökat är NIBE Group och Sandvik från tung industri och AAK, Duni Group och Nolato från lätt industri. Alla koncerner har upplevt ökade avskrivningar eftersom alla koncerner är tvungna att tillämpa den nya standarden och göra avskrivningar på de nya nyttjanderättstillgångar enligt IFRS 16. De koncerner som väljer att inte presentera ökade avskrivningar mörkar finansiell information eftersom förändringar i avskrivningar kan anses som väsentlig eftersom den påverkar årets resultat.

Det är intressant att endast fem koncerner kommenterar ökade avskrivningarna, vilket delvis kan bero på att resterande koncerner kan vilsleda investerare angående anledningen till att koncernens EBITDA ökade. En annan anledning till att inte presentera fullständig information är för att koncernen anser att det oviktigt med tanke på att investerare borde ha förståelse för den nya obligatoriska standarden. Problematiken med det är att investerare har olika kunskapsnivåer och information som inte är fullständig kan upplevas felaktig. Enligt standarden för IFRS ska finansiell information vara felfri, neutral och fullständig (IFRS Foundation, 2018). IASB:s föreställningsram framhäver att redovisningen ska vara felfri vilket innebär att redovisningen ska spegla verkligheten. Det är något som Nolato bör göra men koncernen underdriver IFRS 16 påverkan på sin EBITDA, eftersom ökningen i EBITDA till följd av ökade avskrivningar efter införandet av IFRS 16 enligt tabell 3 uppkom till plus 75 MSEK och deras totala förändring enligt tabell 5 endast är plus 74 MSEK. Det betyder att om inte IFRS 16 infördes 1 januari 2019 hade Nolato EBITDA varit minus 1 MSEK i årsredovisningen för 2019 och resulterat i ett negativt nyckeltal. Nolato använder sig inte av trogen representation då den uteblivna informationen bidrar till att årsredovisningen blir missledande och kan anses som försök till manipulation av finansiella siffror, vilket kan vara betydande för nuvarande och potentiella investerare att ha i åtanke.

Rörelseresultat, ett nyckeltal som är snarlikt EBITDA, nämns av totalt fem koncerner att de har blivit påverkat av regelövergången till IFRS 16. Något som inte kan stämma då räntorna på leasingkulden som tidigare ansågs vara en del av hyreskostnaden enligt IAS 17:s operationella leasingavtal numera är räntekostnader som en del av de finansiella kostnaderna. Alla koncerners rörelseresultat borde bli positivt påverkat av IFRS 16. De koncerner som nämner

positiv påverkan på rörelseresultatet är Husqvarna Group, NIBE Group, Volvo Group, Axfood, Cloetta och Duni Group. Det är intressant att Husqvarna Group och Volvo Group inte specificerar den exakta påverkan utan nämner endast att rörelseresultatet har ökat på grund av IFRS 16. Användaren av den finansiella informationen från koncernerna kan själv räkna ut hur stor påverkan är, men informationen är inte lättillgänglig och bidrar inte till att användaren kan fatta snabba investeringsbeslut. Axfood, Duni Group och Cloetta nämner alla att rörelseresultatet har ökat samt värdet på ökningen som är direkt kopplad till leasingskulden följt av IFRS 16. Enligt IFRS Foundation (2018) ska det inkluderas för att skapa en fullständig bild för användaren av årsredovisningen och över den finansiella informationen. Intressenter kan få intrycket av information från årsredovisningarna att koncernen genererat positiv utveckling, när det egentligen är en förändring av en standard. Det förklarar de negativa konsekvenserna av implementeringen för att försvara sig mot negativ utveckling och informera om att koncernen inte åstadkom sämre siffror. Det kan innebära förvirring för användaren av kommunikationen som kan tro att koncernen presterat bättre än vad den egentligen har gjort.

AAK och Nolato avviker från trenden att presentera diskonteringsräntan, ingen av de två koncernerna skriver om räntan gällande övergången till IFRS 16 i sina årsredovisningar. Diskonteringsräntan påverkar avskrivningarna och räntekostnaderna kopplade till leasingavtal och nyttjanderätten måste skrivas av (FAR Online, 2022a). Vilket är märkligt då det inte uppfyller förväntan om kravet på fullständighet av årsredovisningarna. Det saknas information som kan anses nödvändig för användaren av kommunikationen att uppskatta koncernernas finansiella ställning och hur stora de framtida räntekostnaderna kommer bli. Cloetta är den enda av studiens tio koncerner som har valt att informera om en ökning av de finansiella kostnaderna. Räntekostnader används i flera alternativa finansiella nyckeltal och kan påverka agerandet av potentiella investerare om fullständig information inte går att hämta. Det finns ingen trend av presentationen för räntekostnaderna som uppstått på grund av implementeringen av IFRS 16. ASSA ABLOY, Husqvarna Group, Sandvik och Nolato presenterar försämrade påverkan på räntekostnaderna, medan AAK och Cloetta informerar om ökad påverkan. Slutligen har NIBE Group, Volvo Group, Axfood och Duni Group valt att inte kommentera påverkan som avser regelövergången från IAS 17 till IFRS 16.

I tung industri presenterar fyra av fem koncerner uppkomsten av leasingskulder på skuldsidan och leasingavtal i tillgångssidan. Samtliga koncerner inom tung industri samt AAK och Cloetta presenterar tillkomsten genom att specificera redovisningsposter med tillhörande värde.

Axfood, Duni Group och Nolato presenterar uppkomsten av leasingkulder utan en analys av hur de har påverkat de olika redovisningsposterna. I tung industri förklaras tillkomsten av leasingavtal av samtliga koncerner förutom Volvo Group. I lätt industri presenterar alla koncernen förutom AAK tillkomsten av tillgångar genom leasingavtal. Axfood kommunicerar att leasingavtalen inte utgjort en väsentlig skillnad för tillgångsmassan men redovisar inte någon tillgångsmassa. Nolato och Cloetta redovisar ökade tillgångar med ett specificerat värde, till skillnad från Duni Group som presenterar en ökning utan specificerat värde. De koncerner som undviker att specificera tillgångs eller skuldbelopp bidrar direkt till att den finansiella informationen inte blir fullständig då den inte beskriver det ekonomiska fenomenet (IFRS Foundation, 2018). Exempelvis ska tillgångar fördes med en beskrivning av dess numeriska värde.

6.2 Impression management

Material från datainsamlingen som återstår efter första delen av analysen kategoriseras nedan utifrån impression management.

6.2.1 Urval av information

Implementeringen av IFRS 16 har haft olika stor påverkan på de tio koncerner som ingår i studien och förmågan att kommunicera påverkan har skiljt sig åt. Till viss del går de även att avläsa skillnaden i koncernernas egennämnda nyckeltal där fyra koncerner redovisar förändringar inom soliditeten inom intervallet minus 4,41 procentenheter till plus 0,35 procentenheter. Den femte koncernen, Axfood, redovisar en förändring på minus 12,41 procentenheter av soliditeten. Det framgår att Axfood hade som mål att uppnå en soliditet på 20 procentenheter till följt av implementeringen, med ett utfall på 24,6 procentenheter (Axfood, 2020). Det framgår dock inte att den totala nettoeffekten på soliditeten var minus 12,41 procentenheter, jämfört med räkenskapsåret 2018. Informationen kan anses som vilseledande då det först framgår att koncernen nått sitt mål över förväntan, medan den totala nettoeffekten var minus 12,41 procentenheter. Enligt impression management finns det risk med att informationen bildar informationsasymmetri, eftersom resultatet av soliditeten vid en första anblick blev överträffat. Det leder också till att externa investerare får det svårt att bedöma koncernens potential för lönsamhet och investeringsmöjligheter (Beyer, et al, 2010). Det framgår att NIBE Group tar upp flera negativa påverkningar av IFRS 16 på deras räkenskaper men nämner inte hur deras siffror förbättrades i samma grad. Ur tabell 3 framgår det att studiens

tre valda nyckeltal inte märkvärdigt har förändrats, där uttalandet om att eget kapital stämmer eftersom deras soliditeten endast minskat med minus 1,28 procentenheter. Restaurerande fem koncerner, Nolato, Cloetta, Axfood, Sandvik och ASSA ABLOY, kommunicerar inte några tydligare förklaringar i hur IFRS 16 påverkat räkenskapsåret. Det ger därmed upphov till informationsasymmetri eftersom krav ställs på redovisningskunskap hos intressenten (Beyer, et al, 2010). Kraven kan formuleras som att intressenten utförligt måste analysera IFRS 16 konsekvenser löpande i årsredovisningen. Det uppfyller dessutom inte IASB:s krav på att informationen ska vara fullständig och att användaren snabbt ska kunna orientera sig för att kunna fatta beslut utifrån den information som användaren önskar. Av nämnt resonemang går det inte att dra några slutsatser mellan industrierna eftersom två av koncernerna tillhör tung industri och resterande tre koncerner tillhör lätt industri.

Koncernernas förmåga att kommunicera implementeringen av IFRS 16 påverkan på nyckeltal, framgår genom att samtliga fem koncerner inom lätt industri redovisar påverkan på ett utförligt sätt. En koncern som hänvisar till att tillämpningen av IFRS 16 har påverkat några nyckeltal är Cloetta. Cloetta (2020) presenterar en lista på de nyckeltal som påverkas av implementeringen och är indikativt justerade för konsekvenserna i IFRS 16. En annan koncern inom lätt industri, Axfood, inkluderar en tioårs översikt över nyckeltal där det framgår att koncernen valt att exkludera IFRS 16 påverkan på specifika nyckeltal som är nettoskuld, nettoskuldssättningsgrad och totala investeringar. Det framgår inte på något ställe i årsredovisningen varför Axfood valt att inte redovisa nyckeltalen utan påverkan av IFRS 16. Resterande nyckeltal inkluderar eventuella effekter av implementeringen av IFRS 16 (Axfood, 2020). Resterande tre koncerner inom lätt industri, AAK, Nolato och Duni Group, presenterar en utförligare förklaring till dess påverkan på koncernernas nyckeltal. Studiens koncerner från tung industri bryter dock trenden eftersom de inte förklarar IFRS 16 påverkan på koncernernas nyckeltal. Volvo Group som är en av koncernerna från tung industri, presenterar endast utvalda nyckeltal som påverkats av IFRS 16, som till exempel den finansiella nettoställningen och rörelseresultatet. Det framgår inte hur pass stor påverkan IFRS 16 har på till exempel det operativa kassaflödet eller hur stor andel som påverkat rörelseresultatet efter implementeringen av IFRS 16. Det följer Bohlins (1987) resonemang att inte förklara sina förluster på ett djupgående sätt och kan indirekt bidra till tystning enligt vår tolkning av impression management (Merkl-Davies & Brennan, 2017).

Samtliga koncerner presenterar IFRS 16 påverkan på deras nyckeltal på ett bristfälligt sätt enligt vår tolkning utifrån impression management. Det innebär att koncernerna har valt att

tysta en del information, tystningen enligt Beyer et al (2010) innebär att information mörkas eller undanhålls. Ur tabell 3 går det att avläsa att koncernerna inom tung industri inte påverkats väsentligt av övergången till IFRS 16, eftersom de redovisar en förändrad soliditet med intervallet plus 2,08 procentenheter till minus 0,47 procentenheter. Det uppstår därav inget samband med att koncernerna upplevt märkvärdiga finansiella konsekvenser på grund av IFRS 16 och att de vill tystna det i sin redovisning. Resonemanget innebär i stället att koncernerna inom tung industri inte utvecklar informationen om de konsekvenser de upplevt, eftersom effekterna inte anses som väsentliga.

Endast en av de tio koncernernas revisorer inkluderar i sin revisionsberättelse de risker som fanns vid implementeringen av IFRS 16, koncernen är Axfood med Deloitte som revisor enligt tabell två. Risken är värderingen av leasingavtal enligt IFRS 16 då deras lokaler uppgår till 5 407 MSEK i nyttjanderätter. Revisorena uppmärksammar att det är ett högt belopp för koncernen och att felaktig bedömning skulle ha en stor betydelse, då deras ökning i nyttjanderätter är en märkvärdig andel av deras balansomslutning på 17 293 MSEK enligt tabell 6. Balansomslutningen för Axfood uppgår då till 31,3 procent nyttjanderätter som visar den stora betydelsen IFRS 16 har haft på koncernen. Varför det endast är Axfoods revisorer som har kommenterat riskerna är märkligt då det har stor betydelse för flera koncerner med en hög andel nyttjanderätter där det inte har kommenterats. Ur ett impression management perspektiv kan det enligt vår tolkning anses som att koncerner har valt att mörka information om risker kring implementeringen av IFRS 16.

Avkastning på sysselsatt kapital har ingen koncern inom tung industri kommenterat avseende IFRS 16, medan fyra av fem koncerner har gjort det inom lätt industri. AAK, Cloetta, Duni Group och Nolato som har kommenterat det presenterar en avkastning på sysselsatt kapital från minus en halv procent till minus två procent. De fyra koncerner som har uttalat sig om att avkastningen på sysselsatt kapital blivit negativ på grund av IFRS 16 har givit både positiva och negativa aspekter på påverkan från implementeringen av regelförändringen i sina årsredovisningar för 2019. Det innebär, utifrån ett impression management perspektiv, att koncernerna är tydliga och neutrala med påverkan av regelövergången, på grund av att de väljer att kommenterar ytterligare ett nyckeltal trots att effekten av det inte var stor. Att göra det innebär att fullständigheten enligt IASB:s föreställningsram stärks i informationen som har blivit utgiven.

6.2.2 Kombination av ord och siffror

Enligt impression management ska finansiell information presenteras genom ord och siffror. Alla tio koncerner presenterar information gällande IFRS 16 med siffror genom tabeller i årsredovisningen. Däremot är de endast åtta av tio koncerner som har tillhörande text till tabellerna som förklarar vad siffrorna betyder. De två koncerner som visar tabeller utan tillhörande text är Husqvarna Group och NIBE Group. I årsredovisningar med presentation av tabell gällande IFRS 16 utan komplimenterande stycke med text krävs det att läsaren har kunskap om redovisning för att förstå. Husqvarna Group och NIBE Group anses enligt impression management använda ett expertspråk för användare som är kunniga inom redovisning och förstår finansiell information. De åtta koncerner som presenterar textstycken tillsammans med tabeller använder expertspråket för att presentera tabellerna, men komplimentera med vardagligt språk genom textstycken. Det vardagliga språket enligt impression management överförs lättare från utgivaren till användaren och kommunikationen blir tydligare när siffror förses med meningar. Det går inte att avgöra om koncernerna utgått ifrån teorin impression management i presentationen av deras finansiella information, men utifrån teorin anses en del av koncernerna använda både expertspråk och vardagligt språk.

7. Slutsats och reflektion av studien

I uppsatsens avslutande kapitel presenteras slutsats av resultatet från analysen och vad som framkommit av studien utifrån IASB:s föreställningsram och impression management. Avsnittet avslutas med förslag till vidare studier inom ämnet.

7.1 Slutsats

Lätt industri kommunicerar redovisningsinformation med ett mer neutralt utförande än vad tung industri gör, det innebär att lätt industri kommenterar och förklarar fler kategorier, poster och delar av årsredovisningen. Inte nog med att lätt industri har mer kommunikation, kategorin är även tydligare och innefattar både positiva och negativa aspekter av regelövergången, samt presenterar fullständig information genom att vara nyanserade och tydliga. Enligt IASB:s föreställningsram ska information som presenteras vara neutral, fullständig och i enlighet med verkligheten, slutsatsen är att lätt industri är bättre på att uppfylla de kraven vid utgivande av finansiell information. Tung industri uppfattas generellt som att koncernerna enbart gör de som är ett måste i årsredovisningen, utan tydligare förklaringar och beskrivningar. Båda

kategorierna är duktiga på att förse läsaren med information om IFRS 16, alla skriver om implementeringen och vilken metod de har använt. Ur aspekten att förse läsaren med information om IFRS 16 har ingen koncern enligt impression management tystat information som kan ha väsentlig betydelse för användaren. Metoderna för presentation av IFRS 16 skiljer sig åt, men det är inget som har någon större betydelse så länge val av metod presenteras. Alla koncerner presenterar tabeller gällande IFRS 16 vilket är tydligt, men två koncerner Husqvarna Group och NIBE Group, från tung industri kommenterar inte tabellerna med tillhörande textstycke. Än en gång är lätt industri tydligare och mer informativ med kommunikationen kring finansiell information och förändringen som skett. Utifrån impression management har tung industri tystat mer information än vad lätt industri har gjort, samtidigt som lätt industri presenterat mer fullständig information än vad tung industri gjort. Fullständiga information innebär bland annat enligt impression management att det framgår en kombination av ord och siffror i kommunikationen, vilken lätt industri använder sig av. Lätt industri uppfyller kravet i större utsträckning om relevant information enligt IASB:s föreställningsram, men det är en tolkningsfråga eftersom kategorin tung industri kan anse att viss typ av information inte är relevant i situationen.

Ytterligare ett exempel på att lätt industri presenterar sin kommunikation på ett mer neutralt och fullständigt vis är att samtliga koncerner har med IFRS 16 påverkan på nyckeltal. Enligt IASB:s föreställningsram om trogen representation ska information vara fullständig, felfri och neutral, något som lätt industri uppnår i högre utsträckning än tung industri. Inom tung industri är det enbart koncernen NIBE Group som kommunicerar påverkan på nyckeltalen. Det betyder att koncernerna inte utvecklar de konsekvenser som de upplevt av regelövergången, utan väljer att mörka informationen enligt vår tolkning av impression management. Det finns koncerner både inom lätt och tung industri som skiljer sig från mängden till följd av information som de är ensamma om att presentera. Kommunikationen är att anse som både tydlig och utförlig, men det går inte att dra en generell slutsats av underlaget.

Vårt antagande om att tung industri skulle bli mer påverkad och därför kommunicera påverkan som IFRS 16 orsakade stämde inte, då lätt industrin generellt skrev mer om IFRS 16 påverkan. En anledning till det kan vara att när företag upplever en större påverkan av en regelförändring vill de inte presentera fullständig transparent information kring området, för att konsekvenserna kan bidra till en negativ bild av koncernens finansiella ställning och investeringar. Företag har en tendens att utnyttja situationen med regelövergången när negativa siffror presenteras, för att

skylla på händelser utom kontroll. När resultaten är positiva har företagen incitament att hylla sig själva för att se bättre ut, i stället för att skriva att förbättringen beror på en regelförändring. Studiens syfte kan anses som uppfyllt för de valda koncernerna men eftersom studien endast behandlar tio koncerner totalt kan vi inte dra generella slutsatser för hela industribranschen.

7.2 Förslag till vidare studier

Vi har uppmärksammat att kommunikationen skiljer sig mellan tung och lätt industri när det kommer till påverkan av IFRS 16. Skillnaderna har noterats kring hur kategorierna har presenterat påverkan på sina nyckeltal. Vårt tidigare antagande var att lätt industri skulle kommunicera regelövergången mindre då det har lägre påverkan, jämfört med tung industri. Utfallet blev däremot att majoriteten av de valda koncernerna inom lätt industri kommunicerade mer utförlig information av påverkan från IFRS 16. Tung industri har däremot kommunicerat regelförändringen sämre än vi trott, trots större påverkan av implementeringen av IFRS 16. Inspiration till vidare studie kan vara att genomföra en kvantitativ analys för att undersöka om det finns statistisk signifikans i resultatet som vi kommit fram till.

Ett annat intressant perspektiv är att studera intressenternas uppfattning och tolkning av den redovisningsinformation som koncerner kommunicerar och hur stor betydelse det har på användares investeringsbeslut. Det hade också varit intressant att analysera om det finns trender mellan intressenters beslutsfattande och koncerners användning av impression management med mörkning av finansiell information.

Referenslista

AAK. (2020). AAK årsredovisning 2019. Tillgängligt Online: <https://mb.cision.com/Public/871/3090107/a19ce66a9837a6dc.pdf> [Hämtad: 2022-12-01]

AAK. (2022) Om AAK. Tillgänglig online: <https://www.aak.com/sv-se/om-AAK/> [Hämtad: 2022-12-14]

Aerts, W. (2005). Picking up the pieces: impression management in the retrospective attributional framing of accounting outcomes. *Accounting, organizations and society*. Tillgänglig online: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0361368204000467> [Hämtad: 2022-12-14]

Commented [AP2]: Har lagt in källan bara dubbellkolla att det är exakt samma, läste igenom hastigt och tror det är rätt.

Artsberg, K. (2005). Redovisningsteori – policy och – praxis. Liber Ekonomi Malmö

ASSA ABLOY. (2020). Årsredovisning för år 2019. Tillgängligt Online: <https://www.assaabloy.com/group/sv/about-us/annual-reports> [Hämtad: 2022-12-01]

ASSA ABLOY. (2022). About us. Tillgänglig online: <https://www.assaabloy.com/se/sv/about-us> [Hämtad: 2022-12-12]

Axfood. (2020). Årsredovisning för år 2019. Tillgängligt online: <https://www.Axfood.se/investerare/rapporter-och-presentationer/arsredovisningar/> [Hämtad: 2022-12-01]

Axfood. (2022). Axfood i korthet. Tillgängligt Online: <https://www.Axfood.se/om-Axfood/Axfood-i-korthet/> [Hämtad: 2022-12-01]

Beyer, A., Cohen, D.A., Lys, T.Z., & Walther, B.R. (2010), The financial reporting environment: Review of the recent literature. *Journal of Accounting and Economics*, vol. 50, no. 2, pp. 296-343.

Bohlin, H. (1987). Aktieägarna och årsredovisningen: Användning, anpassning, utformning. Utbildningshuset Studentlitteratur.

Bragg, M. S. (2017). IFRS Guidebook 2018 Edition. Centennial, Colorado: Accounting Tools inc.

Brinberg, J.G. (2011). A proposed framework for behavioral accounting. Behavioral Research in Accounting, vol 23, issue 1, pp 1-43.

Bryman, A., & Bell, E. (2017). Företagsekonomiska forskningsmetoder. Andra upplagan. Stockholm: Liber.

Cloetta. (2020). Års- och hållbarhetsredovisning 2019. Tillgänglig online: <https://www.cloetta.com/sv/wp-content/uploads/sites/4/2020/03/cloetta-cloettas-arsredovisning-2019-tillganglig-pa-webbsidan-200312.pdf> [Hämtad: 2022-11-15]

Cloetta. (2022). Cloetta i korthet. Tillgänglig online: <https://www.cloetta.com/sv/om-cloetta/cloetta-i-korthet/> [Hämtad: 2022-12-12]

Corporate Finance Institute. (2022). What is EBITDA. Tillgängligt Online: <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/valuation/what-is-ebitda/> [Hämtad: 2022-11-15]

Duni Group. (2020). Årsredovisning för år 2019. Tillgängligt Online: <https://se.dunigroup.com/sv/corporate/investor-relations/reports> [Hämtad: 2022-12-01]

FAR Online. (2005). Risk för överraskningar vid klassificering av långfristiga hyresavtal enligt IAS 17. https://www.faronline.se/dokument/balans/2005/nr-5/balans_2005_n05_a0020/?q=IAS%2017%20 [Hämtad: 2023-01-02]

FAR Online. (2022a). IFRS 16 Leasingavtal. Tillgängligt online: <https://www.faronline.se/dokument/ifrs/ifrs/ifrs0016/> [Hämtad: 2022-12-01]

FAR Online. (2022b). IAS 1 Utformning av finansiella rapporter. Tillgängligt via: <https://www.faronline->

se.ludwig.lub.lu.se/dokument/ifrs/ias/ias0001/?q=konceptuella%20ramverket%20 [Hämtad: 2022-12-11]

Husqvarna Group. (2020). Husqvarna Groups Årsredovisning 2019. Tillgängligt online: <https://www.husqvarnagroup.com/sv/finansiella-rapporter> [Hämtad: 2022-12-19]

Husqvarna Group. (2022). Our Business. Tillgängligt Online: <https://www.husqvarnagroup.com/en/our-business> [Hämtad: 2022-12-11]

IAS Plus. (2018). IFRS in Focus. Tillgängligt online: <https://www.iasplus.com/en/publications/global/ifrs-in-focus/2018/cf> [Hämtad: 2023-01-06]

IFRS. (2016). IFRS 16 Effects Analysis. IFRS Foundation.

Tillgängligt Online: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/project/leases/ifrs/published-documents/ifrs16-effects-analysis.pdf>

[Hämtad: 2023-02-06]

IAS Plus. (2023a). IAS 17 — Leases.

Tillgängligt Online: <https://www.iasplus.com/en/standards/ias/ias17>

[Hämtad: 2023-01-06]

IAS Plus. (2023b). International Accounting Standards Committee (AISC). Tillgängligt

Online: <https://www.iasplus.com/en/resources/ifrsf/history/resource25> [Hämtad: 2023-01-06]

IFRS (2023a) IAS 17 Leases

Tillgängligt Online: <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ias-17-leases/>

[Hämtad: 2023-01-06]

IFRS (2023b) IAS 17 Leases

Tillgängligt Online: <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-16-leases/>

[Hämtad: 2023-01-06]

IFRS Foundation. (2018). Conceptual Framework for Financial Reporting. Tillgängligt via: <https://www.ifrs.org/supporting-implementation/supporting-materials-by-ifrs-standards/conceptual-framework-for-financial-reporting> [Hämtad: 2022-11-21]

IFRS Foundation. (2016a). Project summary and feedback statement - IFRS 16 leases. Tillgänglig online: <https://www.ifrs.org/-/media/project/leases/ifrs/published-documents/ifrs16-project-summary.pdf> [Hämtad: 2022-11-17]

IFRS Foundation. (2016b). Effects analysis - IFRS 16 leases. Tillgänglig online: <https://www.ifrs.org/-/media/project/leases/ifrs/published-documents/ifrs16-effects-analysis.pdf> [Hämtad: 2022-11-17]

Jianglong L., & Boqiang L. (2017). Rebound effect by incorporating endogenous energy efficiency: A comparison between heavy industry and light industry. Tillgängligt online: <https://reader.elsevier.com/reader/sd/pii/S0306261917305901?token=ED53A0A661C0BF1A77B2B034303542A5C9895BEB26F77C5EDB4C6EA896A1865611892284CD7EE31B3873CC74A2DBCDF1&originRegion=eu-west-1&originCreation=20230105073856> [Hämtad: 2023-01-05]

Klein, S.M. (1996) A management communication strategy for change. *Journal of Organizational Change Management*. Vol. 9 No.2, pp.32–46. Tillgängligt online: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/09534819610113720/full/html> [Hämtad: 2023-01-05]

Lee, T.A. (1982). Chambers and accounting communication. *ABACUS*, Vol. 18, No. 2, Tillgängligt online: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/j.1467-6281.1982.tb00032.x> [Hämtad: 2022-12-05]

Lee, T., & Tweedie, D. (1977). *The Private shareholder and the corporate report*. Institute of Chartered Accountants in England and Wales.

Leung, S., Parker, L., & Curtis, J. (2005). Impression management through minimal narrative disclosures in annual reports. *Volume 47, Issue 3*. Pages 275–289. Tillgängligt online:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0890838915000207> [Hämtad: 2023-01-05]

Maglio, R., Rapone, V., & Rey, A. (2018). Capitalisation of operating lease and its impact on firm's financial ratios: evidence from Italian listed companies. *Corporate Ownership & Control*, 15, ss. 152-162.

Mantere, S., & Ketokivi, M. (2013). Reasoning in Organizational Science, *Academy of Management Review*, 38(1): 70-89.

Marton, J., Lundqvist, P. & Pettersson, A-K. (2018). IFRS - i teori och praktik. 5. uppl., Stockholm: Sanoma Utbildning.

Marton, J., Lundqvist, P., & Pettersson, A-K. (2020). IFRS - i teori och praktik. Upplaga 6. Utbildning AB. Stockholm.

Merkel-Davies, D., & Brennan, N. (2017). A theoretical framework of external accounting communication: Research perspectives, traditions, and theories. *Accounting, auditing & Accountability Journal*. Tillgängligt online: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/aaaj-04-2015-2039/full/html?fullSc=1> [Hämtad: 2022-11-29]

Morais, A. I. (2014). Why companies choose to lease instead of buy? Insights from academic literature. *Academia Revista Latinoamericana de Administración*, 26(3), 432-446.
Tillgängligt Online: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/ARLA-07-2013-0091/full/pdf?title=why-companies-choose-to-lease-instead-of-buy-insights-from-academic-literature> [Hämtad: 2023-01-05]

Morales-Díaz, J., & Zamora-Ramírez, C. (2018). The Impact of IFRS 16 on Key Financial Ratios: A New Methodological Approach. *Accounting in Europe*, 15(1), 105–133.

NIBE Group. (2020). Årsredovisning för år 2019. Tillgängligt Online: <https://www.nibe.com/sv/investerare/pm-news-reports/2020---news-reports/2020-04-14-arsredovisning-2019> [Hämtad: 2022-12-12]

NIBE Group. (2022). Lär känna Nibe. Tillgängligt Online: <https://www.nibe.eu/sv-se/om-nibe/lar-kanna-nibe> [Hämtad: 2022-12-01]

Nolato. (2020). Årsredovisning 2019. Tillgängligt Online: <https://storage.mfn.se/proxy/nolatos-arsredovisning-2019.pdf?url=https%3A%2F%2Fmb.cision.com%2FMain%2F966%2F3081255%2F1224242.pdf> [Hämtad: 2022-12-01]

Nolato. (2022). Nolato Investor Relations. Tillgängligt Online: <https://www.nolato.com/en/IR> [Hämtad: 2022-12-12]

PWC. 2016. IFRS 16: The leases standard is changing - are you ready? Tillgängligt Online: <https://www.pwc.com/gx/en/industries/tmt/publications/ifrs16-leases-standard-changing.html> [Hämtad: 2023-01-02]

Quach, V., & Tu, L. (2020). Implications of Accounting Standard Changes for Financial Reports: An Exploratory Study of the Transition to IFRS 16, Göteborgs Universitet
Tillgängligt Online: https://gupea.ub.gu.se/bitstream/handle/2077/65394/gupea_2077_65394_1.pdf?sequence=1&isAllowed=y [Hämtad: 2022-12-12]

Rahm, H., Sandell, N., & Svensson, P. (2016). Drömmen om företaget. Tillgängligt via: <https://lup.lub.lu.se/record/4941027> [Hämtad: 2022-12-09]

Rennstam, J., & Wästerfors, D. (2015). Från stoff till studie. Upplaga 1. Studentlitteratur AB. Lund.

Retriever Business. (2022). Tillgänglig online: <https://app.retriever-info.com/services/businessinfo/search/> [Hämtad: 2022-10-20]

Sandvik. (2020). Årsredovisning 2019. Tillgängligt online: <https://www.home.sandvik/se/investerare/rapporter-presentationer/arsredovisningar/>
[Hämtad: 2022-12-15]

Sandvik. (2022). Sandvik i korthet. Tillgängligt online: <https://www.home.sandvik/se/om-oss/vart-foretag/> [Hämtad: 2022-12-12]

Skatteverket. (2019). Kvalitativa egenskaper. Tillgängligt online: <https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2019.5/3242.html#ref-cite-referens-utan-lank-iasb-forestallningsram-for-utformning-av-finansiella-rapporter-1> [Hämtad: 2023-01-06]

Volvo Group. (2020). Års-och hållbarhetsredovisning 2019. Tillgängligt online: <https://www.volvogrup.com/se/investors/reports-and-presentations/annual-reports.html>
[Hämtad: 2022-12-19]

Volvo Group (2022) About us. Tillgängligt Online: <https://www.volvogrup.com/se/about-us.html> [Hämtad: 2022-12-12]

ÅRL 1995:1554. Årsredovisningslag. <http://rkrattsbaser.gov.se/sfst?bet=1995:1554>
[Hämtad: 2022-12-12]

Bilagor

Bilaga 1: ASSA ABLOY

	ASSA ABLOY
Koncernpresentation	<p>ASSA ABLOY är verksamma i över 70 länder med ett huvudkontor i Stockholm och noterade på Large Cap Stockholm (ASSA ABLOY, 2022). Idag är det en internationell koncern som har säkerhet i centrum och levererar produkter och tjänster till bland annat företag, flygplatser, myndigheter, sjukhus och skolor (ASSA ABLOY, 2022). ASSA ABLOY producerar mekaniska och digitala lås, taggar, säkerhetsdörrar, cylindrar och nycklar för säkerheten i samhället (ASSA ABLOY, 2022). Koncernen hade en omsättning på 94 029 MSEK år 2019 och medelantalet anställda var 48 992 varav 42% befinner sig i lågkostnadsländer (ASSA ABLOY, 2020). ASSA ABLOYS absolut största marknad är Nordamerika var 44% av koncernens omsättning uppkommer (ASSA ABLOY, 2020).</p>
Presenterar att ny standard gällande leasing används	<p>”Från 1 januari 2019 tillämpar koncernen IFRS 16 och redovisar en nyttjanderättstillgång och en leasingskuld motsvarande nuvärdet av framtida leasingbetalningar i balansräkningen den dag som den leasade tillgången finns tillgänglig för användning.” (ASSA ABLOY, 2020, s.71).</p>
Generell beskrivning av ny standard	<p>”För leasingavtal som tidigare var klassificerade som finansiella leasingavtal enligt IAS17 motsvarar det redovisade värdet av nyttjanderätten och leasingskulden värdet på det finansiella leasingavtalet per 31 december 2018. Koncernens leasingskuld per 1 januari 2019 uppgår till 3 802 MSEK.” (ASSA ABLOY, 2020, s.68).</p> <p>” Nyttjanderättstillgången skrivs av linjärt över leasingperioden eller över nyttjandeperioden för den underliggande tillgången om äganderätten bedöms övergå till koncernen vid utgången av leasingperioden. Avskrivningarna redovisas som kostnader inom rörelseresultatet medan räntekostnader hänförliga till leasingskulden redovisas i finansnettot.” (ASSA ABLOY, 2020, s.71 – 72).</p>

Förenklade metoden	”Koncernen tillämpar den förenklade övergångsmetoden och räknar därmed inte om jämförelsetalen.” (ASSA ABLOY, 2020, s.69).
Modifierad retroaktiv metod	-
Lättnadsregler	-
Omräkning av jämförelsetal 2018 till IFRS 16	”Koncernen tillämpar den förenklade övergångsmetoden och räknar därmed inte om jämförelsetalen.” (ASSA ABLOY, 2020, s.69).
Omräkning av jämförelsetal 2019 till IAS 17	Presenteras inte.
Diskonteringsränta	”Diskonteringsränta har bestämts utifrån koncernens marginella låneränta i olika valutor. Den genomsnittliga marginella upplåningsräntan per 1 januari 2019 uppgick till 2,4%.” (ASSA ABLOY, 2020, s.76).
Räntekostnader avseende IFRS 16	”Räntekostnader hänförliga till: Leasingskulder -96” (ASSA ABLOY, 2020, s.76). Tal i MSEK och 2018 var leasingskulder -3.
Ekonomisk påverkan i helhet enligt bolaget	Ingen kommentar.
Nämner positiv påverkan	Uppger ingen positiv påverkan på grund av IFRS 16.
Nämner negativ påverkan	”Vid övergången till IFRS 16 beräknades koncernens skuld avseende åtaganden för operationella leasingavtal till 3 718 MSEK.” (ASSA ABLOY, 2020, s.76).
EBITDA	Nämner inte med hänsyn till IFRS 16.
Avkastning på sysselsattkapital på grund av IFRS 16	Nämner inte med hänsyn till IFRS 16.
Tillgång – nyttjanderätter	”Värdet av nyttjanderättstillgångar hänförliga till operationella leasingavtal beräknade enligt IFRS 16 uppgick per 1 januari 2019 till 3 718 MSEK. Av värdet avsåg 3 043 MSEK byggnader och mark medan resterande belopp huvudsakligen var hänförligt till bilar och andra fordon.” (ASSA ABLOY, 2020, s.76). ”Koncernen har valt att beräkna nyttjanderätten till ett belopp motsvarande leasingskulden per balansdagen justerad för upplupna och förskottsbetalda leasingavgifter.” (ASSA ABLOY, 2020, s.76).

	<p>”Tillkommande nyttjanderätter under 2019 uppgick till 1 016 MSEK.” (ASSA ABLOY, 2020, s.80).</p> <p>Nyttjanderätter har en egen rad i balansräkningen, sida 63 (ASSA ABLOY, 2020)</p>
Tillgång – Leasingavtal	Hänvisar till nyttjanderättstillgångar
Leasingskuld	”Koncernens totala leasingskuld vid ingången av 2019, inklusive skulder för finansiella leasingavtal redovisade i enlighet med IAS 17, uppgick till 3 802 MSEK.” (ASSA ABLOY, 2020, s.76).
Eget kapital påverkat av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Ökade avskrivningar på grund av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Ökade finansiella kostnader på grund av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Skulder på grund av IFRS 16	<p>”Nettoskulden har också påverkats av införandet av IFRS 16 vilket innebär att framtida leasåtaganden om 3 739 MSEK inkluderats i beräkningen av nettoskulden.” (ASSA ABLOY, 2020, s.63).</p> <p>”Nettoskulden har främst påverkats av det starkt positiva operativa kassaflödet, utdelning till aktieägarna, förvärvsbetalningar samt omräkningseffekter. Därtill har nettoskulden också påverkats av införandet av IFRS 16 vilket ökat nettoskulden vid ingången av året med 3 711 MSEK.” (ASSA ABLOY, 2020, s.64).</p> <p>”Vid övergången till IFRS 16 beräknades koncernens skuld avseende åtaganden för operationella leasingavtal till 3 718 MSEK.” (ASSA ABLOY, 2020, s.76).</p>
Rörelseresultat på grund av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Presentation av IFRS 16 i tabell	Not 6, not 15 och not 16
Text tillhörande tabell	Not 6 – Leasingavtal: Effekter av övergången till IFRS 16
Revisionsberättelse	Kommenteras inte avseende IFRS 16.

Koncernspecifikt	
------------------	--

Bilaga 2: Husqvarna Group

	Husqvarna Group
Koncernpresentation	Husqvarna Group är en svensk koncern som består av tre verksamhetsområden, Husqvarna Forest & Garden, Gardena och Husqvarna Construction (Husqvarna Group, 2022). De tillverkar och utvecklar maskiner som används för trädgårdsarbete, skogsarbete och i konstruktionsbranschen (Husqvarna Group, 2022). Koncernen har sin styrelse placerad i Jönköping och dotterbolag som ingår i koncernen är bland annat Orbit, Flymo och McCulloch (Husqvarna Group, 2022). Under räkenskapsåret 2019, uppgick antalet anställda till 13 000 personer och Husqvarnas balansomslutning uppgick till 41 981 MSEK (Husqvarna Group, 2020). Husqvarna Groups främsta marknadsområden är Europa och Nordamerika, men försäljning i helhet sker globalt (Husqvarna Group, 2020). Efterfrågan av Husqvarna Groups produkter drivs generellt av cykliska svängningar, men har under de senaste åren haft en stabil nivå (Husqvarna Group, 2020)
Presenterar att ny standard gällande leasing används	"Husqvarna Group tillämpar IFRS 16 "Leasingavtal" från och med 1 januari 2019." (Husqvarna Group, 2020, s.70).
Generell beskrivning av ny standard	-
Förenklade metoden	-
Modifierad retroaktiv metod	"Husqvarna Group tillämpar IFRS 16 "Leasing" retroaktivt från och med 1 januari 2019 och redovisar den ackumulerade effekten av den initiala tillämpningen av den nya standarden 1 januari 2019." (Husqvarna Group, 2020, s.70).
Lättnadsregler	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Omräkning av jämförelsetal 2018 till IFRS 16	"I enlighet med övergångsreglerna i standarden räknas jämförelsetalen för 2018 inte om." (Husqvarna Group, 2020, s.70).

Omräkning av jämförelsetal 2019 till IAS 17	Presenteras inte.
Diskonteringsränta	”Koncernens vägda genomsnittliga marginella låneränta per 1 januari 2019 uppgick till 2,2%.” (Husqvarna Group, 2020, s.97).
Räntekostnader avseende IFRS 16	”Till följd av tillämpningen av ”IFRS 16 Leasingavtal” 1 januari 2019 redovisas räntekostnader på leasingskulder som finansiella kostnader.” (Husqvarna Group, 2020, s.82). Räntekostnader på leasingskulder uppgår till – 49 MSEK (Husqvarna Group, 2020)
Ekonomisk påverkan i helhet enligt bolaget	”Den totala effekten i balansräkningen är inte signifikant, det finns en liten förskjutning i resultaträkningen där rörelseresultatet ökat något och finansnettot minskat något.” (Husqvarna Group, 2020, s.97).
Nämner positiv påverkan	
Nämner negativ påverkan	”Till följd av tillämpningen av ”IFRS 16 Leasingavtal” 1 januari 2019 redovisas räntekostnader på leasingskulder som finansiella kostnader.” (Husqvarna Group, 2020, s.82). Räntekostnader på leasingskulder uppgår till – 49 MSEK (Husqvarna Group, 2020) ”leasingskulder har ökat med 1 502 Mkr på grund av tillämpningen av IFRS 16.” (Husqvarna Group, 2020, s.88).
EBITDA	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Avkastning på sysselsattkapital på grund av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Tillgång – nyttjanderätter	”Nyttjanderätter värderas till samma värde som leasingskulden vid övergången. Materiella anläggningstillgångar har ökat med 1 502 Mkr per 1 januari 2019 på grund av redovisade nyttjanderätter.” (Husqvarna Group, 2020, s.97). Nyttjanderätter har en egen rad i balansräkningen, sida 67 (Husqvarna Group, 2020).
Tillgång – Leasingavtal	Not 13: Nyttjanderätter: nya leasingavtal uppgår totalt till 281 MSEK (Husqvarna Group, 2020)

Leasingskuld	<p>”Leasingskulden som redovisas per den 1 januari 2019 ökade med 1 502 Mkr på grund av tillämpningen av IFRS 16. Koncernen hade icke uppsägningsbara operationella leasingåtaganden om 1 586 Mkr per den 31 december 2018, 1 484 Mkr diskonterat.” (Husqvarna Group, 2020, s.97).</p> <p>”leasingskulden har ökat med 1 502 Mkr på grund av tillämpningen av IFRS 16.” (Husqvarna Group, 2020, s.88).</p>
Eget kapital påverkat av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Ökade avskrivningar på grund av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Ökade finansiella kostnader på grund av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Skulder på grund av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Rörelseresultat på grund av IFRS 16	”Den totala effekten i balansräkningen är inte signifikant, det finns en liten förskjutning i resultaträkningen där rörelseresultatet ökat något och finansnettot minskat något.” (Husqvarna Group, 2020, s.97).
Presentation av IFRS 16 i tabell	Not 9 Not 28
Text tillhörande tabell	Not 28: IFRS ”16 Leasingavtal”
Revisionsberättelse	Kommenteras inget avseende IFRS 16. Revisionsbyrå är Ernst & Young AB.
Koncernspecifikt	

Bilaga 3: NIBE Group

	NIBE Group
Koncernpresentation	NIBE Group är en global koncern som bildades i Sverige för 70 år sedan i en by i Småland (NIBE Group, 2022). Bolaget arbetar med förnybar energi kombinerat med utvecklad teknik genom deras produktion av värmepumpar (NIBE Group, 2022). De fokuserar på en hållbar framtid med effektiva

	lösningar för alla typer av fastigheter (NIBE Group, 2022). NIBE Group tillverkar produkter för uppvärmning, värmeåterhållning, ventilation, luftkonditionering och varmvatten (NIBE Group, 2022). Totalt har NIBE Group en omsättning på 25 342 MSEK och 17 000 anställda (NIBE Group, 2019). Koncernens största marknad är Europa med 65% av deras totala omsättning (NIBE Group, 2019).
Presenterar att ny standard gällande leasing används	”NIBE-koncernen tillämpar IFRS 16 för första gången från och med 1 januari 2019. Till följd av detta har koncernen ändrat sina redovisningsprinciper för leasingavtal” (NIBE, 2020, s.88).
Generell beskrivning av ny standard	Anger ingen generell beskrivning av regelförändringen.
Förenklade metoden	-
Modifierad retroaktiv metod	”... valt att tillämpa den modifierade retroaktiva metoden vid övergången, vilket bland annat innebär att jämförelseåret inte räknats om i enlighet med IFRS 16 och att den ackumulerade effekten av IFRS 16 har redovisats i öppningsbalansen per 1 januari 2019.” (NIBE Group, 2020, s.88).
Lättnadsregler	”Koncernen har tillämpat lättnadsregeln som innebär att man har ärvt den tidigare definitionen av leasing vid övergången.” (NIBE Group, 2020, s.88).
Omräkning av jämförelsetal 2018 till IFRS 16	”... valt att tillämpa den modifierade retroaktiva metoden vid övergången, vilket bland annat innebär att jämförelseåret inte räknats om i enlighet med IFRS 16 och att den ackumulerade effekten av IFRS 16 har redovisats i öppningsbalansen per 1 januari 2019.” (NIBE, 2020, s.88).
Omräkning av jämförelsetal 2019 till IAS 17	Presenteras ej.
Diskonteringsränta	”Leasingavgifterna belastar delvis finansnetto vilket är en bidragande orsak till det försämrade finansnettot. Den genomsnittliga räntan under året uppgick till 2,1% (1,7%). I finansnettot ingår även valutakursvinster och valutakursförluster.” (NIBE Group, 2020, s.75). ”Vägd genomsnittlig använd diskonteringsränta vid värderingen av leasingskulden uppgår till 2,2 %.” (NIBE Group, 2020, s.88).
Räntekostnader avseende IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.

<p>Ekonomisk påverkan i helhet enligt bolaget</p>	<p>”Koncernens balansomslutning har under året ökat med 4.938 Mkr (15,3%) från 32.291 Mkr föregående år till 37.229 Mkr. De huvudsakliga skälen till ökningen är dels att tillgångar och skulder tillförts genom de förvärv som gjorts under året, dels den svenska kronans försvagning som medfört stora kursdifferenser vid omräkningen av koncernens tillgångar och skulder i utländska valutor. En annan bidragande orsak är den nya redovisningsstandarden IFRS 16 som implementerats under året, se not 21.”(NIBE Group, 2020, s.79).</p>
<p>Nämner positiv påverkan</p>	<p>Positiv påverkan på balansomslutningen: En annan bidragande orsak är den nya redovisningsstandarden IFRS 16 som implementerats under året, se not 21.” (NIBE Group, 2020, s.79).</p> <p>”Efter implementeringen av IFRS 16 under 2019 ingår även nyttjanderättstillgångar till ett värde av 936 Mkr. Ökningen under den senaste femårsperioden uppgår till 2.885 Mkr. Utan nyttjanderättstillgångarna hade ökningen varit 1.949 Mkr.” (NIBE Group, 2020, s.73)</p> <p>”Koncernens kassaflöde efter förändring av rörelsekapital uppgick till 2 958 Mkr (1 888 Mkr). Förbättringen beror delvis på att betalda leasingavgifter efter implementeringen av IFRS 16 i stället ska redovisas i finansieringsverksamheten.” (NIBE Group, 2020, s.80)</p> <p>”Investeringsnivån till trots har det operativa kassaflödet under 2019 varit på en väsentligt högre nivå än under fjolåret, till viss del beroende på att leasingavgifter redovisas under finansieringsverksamheten efter implementeringen av IFRS 16.” (NIBE Group, 2020, s.73).</p>
<p>Nämner negativ påverkan</p>	<p>”Ökningen med 1 415 Mkr beror framförallt på leasingkulder som tillkommit genom implementeringen av IFRS 16. ” (NIBE Group, 2020, s.78).’</p> <p>”IFRS 16 under 2019 som inneburit att leasingsskulder på 939 Mkr tillkommit.” (NIBE Group, 2020, s.73).</p> <p>”Periodens avskrivningar omfattar i enlighet med IFRS 16 även avskrivningar på leasingkontrakt med 223 Mkr, vilket inte var fallet ifjol och avskrivningarna hade alltså annars uppgått till 813 Mkr istället för 1.036 Mkr.” (NIBE Group, 2020, s.7).</p> <p>”Koncernens nettoskuld, definieras som räntebärande skulder minus likvida medel och kortfristiga placeringar, ökade under året med 433 Mkr från 6.050</p>

	<p>Mkr till 6.483 Mkr. Då 939 Mkr tillkommit i form av leasingskulder har koncernens nettoskuld minskat med 506 Mkr leasingskuldena oräknade.” (NIBE Group, 2020, s.79).</p> <p>”Koncernens räntebärande skulder uppgick vid verksamhetsårets slut till 10.654 Mkr (9.239 Mkr). Ökningen med 1.415 Mkr beror framförallt på leasingskulder som tillkommit genom implementeringen av IFRS 16.” (NIBE Group, 2020, s.79).</p> <p>Not 29: Förändringar utan kassaflödespåverkan: Ändrad redovisningsprincip IFRS 16, övriga skulder +839 MSEK (NIBE Group, 2020, s.113).</p>
EBITDA	<p>Bolaget nämner inte de positiva effekterna om bland annat deras EBITDA, de skriver att kassaflödet från den löpande verksamheten har ökat och därefter nämner de att det beror på att kostnaderna hade flyttats till finansieringsverksamheten (NIBE Group, 2020). NIBE Group skriver inget om påverkan av EBITDA även fast bolaget flera gånger använder nyckeltalet genom årsredovisningen och den nämns vid åtta tillfällen totalt (NIBE Group, 2020).</p>
Avkastning på sysselsattkapital på grund av IFRS 16	<p>Kommenteras inte med avseende till IFRS 16.</p>
Tillgång – nyttjanderätter	<p>”Efter implementeringen av IFRS 16 under 2019 ingår även nyttjanderättstillgångar till ett värde av 936 Mkr. Ökningen under den senaste femårsperioden uppgår till 2.885 Mkr. Utan nyttjanderättstillgångarna hade ökningen varit 1.949 Mkr.” (NIBE Group, 2020, s.73)</p>
Tillgång – Leasingavtal	<p>”Vid övergången till IFRS 16 har koncernen redovisat leasingtillgångar om 826 Mkr och uppskjutna skattefordringar om 3 Mkr.” (NIBE Group, 2020, s.88).</p>
Leasingskuld	<p>”Ökningen med 1 415 Mkr beror framförallt på leasingskulder som tillkommit genom implementeringen av IFRS 16. ” (NIBE Group, 2020, s.78).</p> <p>”Lång- och kortfristiga räntebärande skulder och avsättningar består av lån i bank eller annat penninginstitut, obligationslån samt pensionsavsättningar. Under den senaste femårsperioden har dessa ökat från 7.852 Mkr till 10.654 Mkr. Ökningen beror huvudsakligen på nyupplåning för finansiering av de stora förvärv som genomfördes under 2016 och på implementeringen av IFRS</p>

	16 under 2019 som inneburit att leasingsskulder på 939 Mkr tillkommit.” (NIBE Group, 2020, s.73).
Eget kapital påverkat av IFRS 16	Enligt NIBE Groups årsredovisning för år 2019 finns det tre anledningar till att koncernens balansomslutning under året har ökat med 15,3% varav en av anledningarna nämns IFRS 16 ”En annan bidragande orsak är den nya redovisningsstandarden IFRS 16 som implementerats under året, se not 21.” (NIBE Group, 2020, s.78).
Ökade avskrivningar på grund av IFRS 16	”Periodens avskrivningar omfattar i enlighet med IFRS 16 även avskrivningar på leasingkontrakt med 223 Mkr, vilket inte var fallet ifjol och avskrivningarna hade alltså annars uppgått till 813 Mkr istället för 1.036 Mkr.” (NIBE Group, 2020, s.7).
Ökade finansiella kostnader på grund av IFRS 16	Kommenteras inte med avseende till IFRS 16.
Skulder på grund av IFRS 16	”Koncernens nettoskuld, definieras som räntebärande skulder minus likvida medel och kortfristiga placeringar, ökade under året med 433 Mkr från 6.050 Mkr till 6.483 Mkr. Då 939 Mkr tillkommit i form av leasingskulder har koncernens nettoskuld minskat med 506 Mkr leasingskulderna oräknade.” (NIBE Group, 2020, s.79). ”Koncernens räntebärande skulder uppgick vid verksamhetsårets slut till 10 654 Mkr (9.239 Mkr). Ökningen med 1 415 Mkr beror framförallt på leasingskulder som tillkommit genom implementeringen av IFRS 16.” (NIBE Group, 2020, s.79). Not 29: Förändringar utan kassaflödespåverkan: Ändrad redovisningsprincip IFRS 16, övriga skulder +839 MSEK (NIBE Group, 2020, s.113).
Rörelseresultat på grund av IFRS 16	”Enligt IFRS 16 ska leasingavgifter delvis belasta finansnettot. Således har IFRS 16 inneburit en förbättring av koncernens rörelseresultat för 2019 med 17 Mkr medan koncernens finansnetto försämrats med motsvarande belopp.” (NIBE Group, 2020, s.104). Saknar nyttjanderätter på egen rad i balansräkningen, s,78. (NIBE Group, 2020)
Presentation av IFRS 16 i tabell	Not 21 och not 29
Text tillhörande tabell	Ingen tillhörande text till not 21 eller 29.

Revisionsberättelse	Ingen kommentar kring IFRS 16. KPMG AB är revisionsbyrån.
Koncernspecifikt	”Investeringsnivån till trots har det operativa kassaflödet under 2019 varit på en väsentligt högre nivå än under fjolåret, till viss del beroende på att leasingavgifter redovisas under finansieringsverksamheten efter implementeringen av IFRS 16.” (NIBE Group, 2020, s.73).

Bilaga 4: Sandvik

	Sandvik
Koncernspresentation	Sandvik Group är en koncern inom industribranschen som arbetar med tillverkning av maskiner, verktyg och utveckling av tjänster för gruv-, infrastruktur- och tillverkningsindustri (Sandvik, 2022). Koncernen arbetar för en öka produktivitet och lönsamhet med hållbara lösningar (Sandvik, 2022). Den globala koncernen är noterad på stockholmsbörsen och har sitt huvudkontor i Stockholm (Sandvik, 2022). Sandvik är moderbolaget som bildar en koncern med fyra dotterbolag, tre tillverkningsbolag och ett bolag för IT, juridik, ekonomi och personal (Sandvik, 2022). Under räkenskapsåret 2019 hade Sandvik Group 40 235 anställda, och dess balansomslutning uppgick till 118 011 MSEK (Sandvik, 2020). Sandviks primära marknader beskrivs som Europa, Nordamerika och Asien, men koncernen har även försäljning till resterande av världens kontinenter (Sandvik, 2020). Under räkenskapsåret 2019, upplevde Sandvik dock minskad efterfrågan på vissa marknadssegment, medan övriga segment upprätthåll en stabil efterfrågan (Sandvik, 2020).
Presenterar att ny standard gällande leasing används	”Sandvik som leasetagare enligt IFRS 16, från och med 2019” (Sandvik, 2020, s.79).

Generell beskrivning av ny standard	”Avtal som identifierats inom ramen för IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder som inkluderar återköpsklausuler kan under vissa omständigheter istället omfattas av IFRS 16 Leasing. Finansiell leasing innebär att alla risker och möjligheter hänförliga till den underliggande tillgången överförs till leasetagaren, men vid operationell leasing överförs inte alla dessa risker och möjligheter avseende den underliggande tillgången till leasetagaren.” (Sandvik, 2020, s.79).
Förenklade metoden	”Sandvik har valt att redovisa övergången till den nya standarden med den förenklade metoden.” (Sandvik, 2020, s.73)
Modifierad retroaktiv metod	-
Lättnadsregler	”Lättnadsregeln att inte upprätta ett jämförande år har tillämpats.” (Sandvik, 2020, s.73) ”Sandvik har valt att tillämpa två lättnadsregler i samband med leasingredovisning. Korttidsavtal med löptid kortare än ett år och utan köpoption och lågvärdesavtal kostnadsförs” (Sandvik, 2020, s.79).
Omräkning av jämförelsetal 2018 till IFRS 16	”Inga jämförelsesiffror för Koncernen 2019 då Sandvik har implementerat IFRS 16.” (Sandvik, 2020, s.89),
Omräkning av jämförelsetal 2019 till IAS 17	Presenteras ej.
Diskonteringsränta	”Diskontering med genomsnittlig låneränta (3,48 %)” (Sandvik, 2020, s.73)
Räntekostnader avseende IFRS 16	Not 8: Räntekostnader hänförliga till leasingskulder -111 MSEK (Sandvik, 2020).
Ekonomisk påverkan i helhet enligt bolaget	
Nämner positiv påverkan	
Nämner negativ påverkan	Not 8: Räntekostnader hänförliga till leasingskulder -111 MSEK (Sandvik, 2020).
EBITDA	Kommenteras inte avseende IFRS 16.

Avkastning på sysselsattkapital på grund av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Tillgång – nyttjanderätter	I tabellen som tillhör avsnittet <i>ändrade redovisningsprinciper</i> går det att avläsa att tillkomsten av nyttjanderätter var 3 389 MSEK och att det var total öppningsbalans enligt IFRS 16 (Sandvik, 2020) Nyttjanderätter har en egen rad i balansräkningen, sida 64 (Sandvik, 2020).
Tillgång – Leasingavtal	”Leasingportföljen innehåller närmare 10 000 avtal och omfattar främst operationella leasingavtal för kontors-, produktions- och lagerlokaler, verktyg, fordon och IT-utrustning.” (Sandvik, 2020, s.73). Vid leasing där Sandvik är leasegivare till finansiell leasing finns jämförelsesiffror i en tabell i not 8, från 2018 har nuvärdet på leasing ökar från 2 726 MSEK till 3 527 MSEK (Sandvik, 2020).
Leasingskuld	Kommenteras inte specifikt avseende IFRS 16.
Eget kapital påverkat av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Ökade avskrivningar på grund av IFRS 16	Not 8: Årets avskrivningar enligt plan på anskaffningsvärden, + 989 MSEK (Sandvik, 2020).
Ökade finansiella kostnader på grund av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Skulder på grund av IFRS 16	Mål – ”En nettoskuldssättningsgrad understigande 0,5, beräknat för koncernen totalt.” (Sandvik, 2020, s.143).
Rörelseresultat på grund av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Presentation av IFRS 16 i tabell	Under <i>väsentliga redovisningsprinciper samt viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål</i> finns en tabell som sammanfattar övergången till IFRS 16 per 1 januari 2019 (Sandvik, 2020). Not 8 – nyttjanderätter
Text tillhörande tabell	Tillsammans med siffrorna i tabellen förklarar koncernen förändringarna i text och skriver bland annat ”Storleken på nyttjanderätten har värderats till att motsvara storleken på leasingskulden vid övergångstidpunkten.” (Sandvik,

	2020, s.73) och "Sandvik har identifierat många avtal, främst rörande fastigheter, som öppna, utan definierat slutdatum." (Sandvik, 2020, s.73).
Revisionsberättelse	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Koncernspecifikt	Inkluderar ett antal finansiella mål med nyckeltal, i hänsyn till IFRS 16. Soliditeten skulle uppgå till 20 procentenheter med ett utfall på 24,6 procentenheter. "I koncernens räkningar, när Sandvik är leasetagare, redovisas som nyttjanderättstillgångar och när Sandvik är leasegivare antingen som en finansiell lease eller en operationell lease." (Sandvik, 2020, s.79) "Finansiell leasing innebär att alla risker och möjligheter hänförliga till den underliggande tillgången överförs till leasetagaren, men vid operationell leasing överförs inte alla dessa risker och möjligheter avseende den underliggande tillgången till leasetagaren." (Sandvik, 2020, s.79).

Bilaga 5: Volvo Group

	Volvo
Koncernpresentation	Volvo Group är en svensk koncern som bidrar till att samhället utvecklas och effektiviseras genom sina tjänster och produkter som de producerar och utvecklar (Volvo Group, 2022). De fyller samhällsfunktioner internationellt genom att tillverka lastbilar, bussar, anläggningsmaskiner och motorer som är nödvändiga för att vårt samhälle ska fundera på det sätt som utvecklats (Volvo Group, 2022). Koncernen erbjuder även finansiella tjänster och konkurrenskraftiga finansiella lösningar (Volvo Group, 2022). Volvokoncernen är tillsammans verksamma i staden, på vägen, till sjöss och i terrängen och består av bolag som Volvo Trucks, Renault Trucks och Nova bus (Volvo Group, 2022). Under räkenskapsåret 2019 hade Volvo Group 59 142 anställda och deras balansomslutning uppgick till 121 035 MSEK (Volvo

	Group, 2020). Volvo Groups främsta marknadsområden beskrivs som Europa, Asien och Nordamerika, men i helhet verkar de på en global marknad (Volvo Group, 2020). Under räkenskapsåret 2019, upplevde koncernen en globalt minskad efterfrågan, mycket till följt av den ökande medvetenheten av de globala målen och miljöfrågor i helhet (Volvo Group, 2020).
Presenterar att ny standard gällande leasing används	”IFRS 16 är en ny redovisningsstandard för redovisning av leasing och tillämpas från 1 januari 2019.” (Volvo Group, 2020, s.114).
Generell beskrivning av ny standard	Ingen förklaring av IFRS 16.
Förenklade metoden	-
Modifierad retroaktiv metod	”IFRS 16 tillämpas retroaktivt utan omräkning av jämförelsetal.” (Volvo Group, 2020, s.172).
Lättnadsregler	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Omräkning av jämförelsetal 2018 till IFRS 16	”IFRS 16 tillämpas retroaktivt utan omräkning av jämförelsetal. Således har den ingående balansen för 2019 räknats om i enlighet med den nya standarden.” (Volvo Group, 2020, s.172).
Omräkning av jämförelsetal 2019 till IAS 17	Presenteras ej.
Diskonteringsränta	”Bedömningar krävs också för att bestämma räntesatsen som används för att diskontera framtida leasingavgifter och om den implicita räntan i leasingkontraktet enkelt kan fastställas och användas eller om Volvokoncernens marginella upplåningsränta skall användas.” (Volvo Group, 2020, s.141). Mer specifikt skriver de ”Volvokoncernen använde en vägd genomsnittlig marginell upplåningsränta om 4,21% vid beräkning av leasingkulder redovisade i balansräkningen vid den första tillämpningsdagen.” (Volvo Group, 2020, s.142).
Räntekostnader avseende IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.

<p>Ekonomisk påverkan i helhet enligt koncernen</p>	<p>Tabellen för förändring av finansiell nettoställning industriverksamheten framgår det att: Övergångseffekt IFRS 16, -6100 MSEK (Volvo Group, 2020). Den största påverkan för Volvokoncernen till följd av den nya standarden och effekten av implementationen redovisas i not 31.” (Volvo Group, 2020, s.114). Not 31: ”Implementeringen av den nya standarden medför ökade tillgångar och räntebärande skulder i balansräkningen, vilket därigenom påverkar den finansiella nettoställningen.” (Volvo Group, 2020, s.172). I tabellen <i>Förändring av finansiell nettoställning Industriverksamheten</i> går de att avläsa i posten <i>övergångseffekt av IFRS 16</i> att 2019 var effekten minus 6,1 MDKR (Volvo Group, 2020).</p>
<p>Nämner positiv påverkan</p>	<p>”Implementeringen av den nya standarden medför ökade tillgångar och räntebärande skulder i balansräkningen, vilket därigenom påverkar den finansiella nettoställningen. Det har även en positiv påverkan på rörelseresultatet jämfört med föregående år eftersom en del av leasingkostnaderna redovisas som räntekostnad inom finansnettot. I kassaflödesanalysen fördelas leasingbetalningarna mellan erlagda räntor i operativt kassaflöde och amortering av leasingskulder inom finansieringsverksamheten. Det innebär således en positiv effekt på operativt kassaflöde jämfört med föregående år.” (Volvo Group, 2020, s.172).</p>
<p>Nämner negativ påverkan</p>	<p>”Vid tillämpningen av den nya leasingstandard, IFRS 16 har leasingskulderna i Industriverksamheten ökat med 6,1 miljarder kronor per den 1 januari 2019 och därmed minskat de finansiella nettotillgångarna med samma belopp.” (Volvo Group, 2020, s.77).</p>
<p>EBITDA</p>	<p>”Nyckeltalen är inte definierade av IFRS” (Volvo Group, 2020, s.212).</p>
<p>Avkastning på sysselsattkapital på grund av IFRS 16</p>	<p>”Nyckeltalen är inte definierade av IFRS” (Volvo Group, 2020, s.212).</p>
<p>Tillgång – nyttjanderätter</p>	<p>”Vid tillämpningen av den nya leasingstandard, IFRS 16 har leasingskulderna i Industriverksamheten ökat med 6,1 miljarder kronor per den 1 januari 2019 och därmed minskat de finansiella nettotillgångarna med samma belopp.” (Volvo Group, 2020, s.77).</p>

	<p>“Den nya redovisningsmodellen för leasetagare resulterade i en ökning av nyttjanderättstillgångar med 6.209 Mkr och en ökning av leasingkulder med 6.209 Mkr per den 1 januari 2019. Samtliga nyttjanderättstillgångar redovisas inom materiella anläggningstillgångar och samtliga leasingkulder redovisas som kort- respektive långfristiga inom övriga lån.” (Volvo Group, 2020, s.172).</p> <p>Nyttjanderätter har inte en egen rad i balansräkningen, sida 78 (Volvo Group, 2020).</p>
Tillgång – Leasingavtal	Kommenteras inte specifikt.
Leasingskulder	”Vid tillämpningen av den nya leasingstandarden, IFRS 16 har leasingkulder i Industriverksamheten ökat med 6,1 miljarder kronor per den 1 januari 2019 och därmed minskat de finansiella nettotillgångarna med samma belopp.” (Volvo Group, 2020, s.77).
Eget kapital påverkat av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Ökade avskrivningar på grund av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Ökade finansiella kostnader på grund av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Skulder på grund av IFRS 16	Tillkomsten av leasingkulder presenteras i tabellen <i>avstämning av leasingkulder vid övergången till IFRS 16</i> som redogör för diskonteringseffekten, exkluderade leasingkontrakt och ingående finansiella leasingkulder (Volvo Group, 2020)
Rörelseresultat på grund av IFRS 16	”Det har även en positiv påverkan på rörelseresultatet jämfört med föregående år eftersom en del av leasingkostnaderna redovisas som räntekostnad inom finansnettot.” (Volvo Group, 2020, s.172). <p>Det framgår dock inte hur pass stor påverkan IFRS 16 har på det operativa kassaflödet, eller hur stor andel som påverkat rörelseresultatet (Volvo Group, 2020).</p>
Presentation av IFRS 16 i tabell	Not 7

	<p>Not 13</p> <p>Not 15</p> <p>Not 31</p> <p>Övergångseffekter i siffror av IFRS 16 presenteras i tabellen <i>koncernens balansräkning</i> under den benämnda kolumnen <i>omräkning IFRS 16</i> (Volvo Group, 2020).</p> <p>I tabellen <i>Förändring av finansiell nettoställning Industriverksamheten</i> går de att avläsa i posten <i>övergångseffekt av IFRS 16</i> att 2019 var effekten minus 6,1 MDKR (Volvo Group, 2020).</p>
Text tillhörande tabell	<p>Not 7, 13 och 15 har tillhörande text.</p> <p>Not 31: "IFRS 16 medför ingen väsentlig förändring av redovisningen för leasegivare. Den största påverkan till följd av den nya standarden är således relaterad till redovisningen för leasetagare då leasingavtal redovisas i balansräkningen." (Volvo Group, 2020, s.172).</p>
Revisionsberättelse	<p>Kommenteras inte avseende IFRS 16.</p> <p>Deloitte AB är revisionsbyrån.</p>
Koncernspecifikt	<p>Kolumnen presenterar tillkomsten av 6 209 MSEK i materiella anläggningstillgångar och på skuldsidan tillkom 4 684 MSEK i långfristiga skulder och resterande 1 525 MSEK i kortfristiga skulder (Volvo Group, 2020).</p>

Bilaga 6: AAK

	AAK
Koncernpresentation	<p>AAK utvecklar, producerar och marknadsför vegetabiliska oljor för ingredienser till populära konsumentprodukter (AAK, 2022). Genom deras vegetabiliska olja gör de andra produkter mer hållbara, hälsosammare och tillsätter en godare smak (AAK, 2022). AAK säljer sin olja för tillverkning av produkter som växtbaserade burgare, smördeg, premiumchoklad och andra varor som ska ha lågt fettinnehåll (AAK, 2022). AAK har funnits i över 150</p>

	<p>år, är idag noterade på Stockholmsbörsen och deras huvudkontor ligger i Malmö (AAK, 2022). Koncernen vill återge en verklighetsbaserad och trovärdig bild av deras årsredovisning som speglar det ekonomiska resultatet och företagets aktiviteter (AAK, 2022). Nettoomsättning inom koncernen uppgår till 28 510 MSEK och består av cirka 3 800 anställda i 25 olika länder (AAK, 2020). Avdelningen som heter "Food Ingredients" står för 67 % av koncernens nettoomsättning (AAK, 2020).</p>
Presenterar att ny standard gällande leasing används	<p>"AAK tillämpade den nya standarden från och med den 1 januari 2019." (AAK, 2020, s.68)</p>
Generell beskrivning av ny standard	<p>"I januari 2016 publicerade IASB en ny leasingstandard som kommer att ersätta IAS 17 Leasingavtal samt tillhörande tolkningar IFRIC 4, SIC-15 och SIC-27. Standarden kräver att tillgångar och skulder hänförliga till alla leasingavtal, med några undantag, redovisas i balansräkningen." (AAK, 2020, s.68).</p>
Förenklade metoden	-
Modifierad retroaktiv metod	<p>"Koncernen har valt den modifierade retrospektiva metoden och har i enlighet med standarden inte räknat om jämförelsetalen för 2018." (AAK, 2020, s.68).</p>
Lättnadsregler	<p>"Koncernen har tillämpat de flesta av de lättnadsregler som är tillåtna första gången IFRS 16 tillämpas, varav de mest väsentliga är att redovisa leasingavtal med en återstående avtalstid på mindre än 12 månader per den 1 januari 2019 som kortfristiga leasingavtal." (AAK, 2020, s.68)</p>
Omräkning av jämförelsetal 2018 till IFRS 16	<p>"Koncernen har valt den modifierade retrospektiva metoden och har i enlighet med standarden inte räknat om jämförelsetalen för 2018." (AAK, 2020, s.68).</p>
Omräkning av jämförelsetal 2019 till IAS 17	<p>Presenteras ej.</p>
Diskonteringsränta	<p>Anges inte i årsredovisningen 2019 avseende IFRS 16 övergången.</p>
Räntekostnader avseende IFRS 16	<p>"Räntekostnaderna för bankfinansiering minskade, men den nya redovisningsstandarden för leasingavtal, IFRS 16, medförde ytterligare räntekostnader på 35 mkr jämfört med motsvarande period föregående år." (AAK, 2020, s.43).</p>

Ekonomisk påverkan i helhet enligt bolaget	Kommenteras ej avseende IFRS 16.
Nämner positiv påverkan	Anges inte
Nämner negativ påverkan	<p>”Räntekostnaderna för bankfinansiering minskade, men den nya redovisningsstandarden för leasingavtal, IFRS 16, medförde ytterligare räntekostnader på 35 mkr jämfört med motsvarande period föregående år.” (AAK, 2020, s.43).</p> <p>”Avkastningen på sysselsatt kapital påverkades negativt med 0,5% på grund av IFRS 16, den nya redovisningsstandarden för leasingavtal. Inköp av strategiska råvaror har även haft en negativ påverkan på avkastningen på sysselsatt kapital.” (AAK, 2020, s.43).</p>
EBITDA	<p>IFRS 16 påverkan av EBITDA nämns inte fast AAK använder nyckeltalet för sig självt och för att räkna ut ett annat nyckeltal nettoskuld/EBITDA (AAK, 2020).</p> <p>” För att säkerställa fortsatt tillväxt vill vi ha en roud balansräkning och vara väl kapitaliserade med en nettoskuld/EBITDA under 3. Vår nuvarande nettoskuld i förhållande till EBITDA är 1,10.“ (AAK, 2020, s.55)</p>
Avkastning på sysselsattkapital på grund av IFRS 16	”Avkastningen på sysselsatt kapital påverkades negativt med 0,5% på grund av IFRS 16, den nya redovisningsstandarden för leasingavtal. Inköp av strategiska råvaror har även haft en negativ påverkan på avkastningen på sysselsatt kapital.” (AAK, 2020, s.43).
Tillgång – nyttjanderätter	<p>”Vid övergångstidpunkten har tillgångar med nyttjanderätt beräknats till ett belopp motsvarande leasingskulderna och uppgick per den 31 december 2018 till 741 mkr.” (AAK, 2020, s.68).</p> <p>Nyttjanderätter har en egen rad i balansräkningen, sida 58 (AAK, 2020).</p>
Tillgång – Leasingavtal	Ingen information
Leasingskuld	Not 16: Leasingskulden har ökat från 652 31 december 2018 till 741 1 januari 2019 (AAK, 2020).

Eget kapital påverkat av IFRS 16	Det egna kapitalet påverkades inte vid övergången till IFRS 16.” (AAK, 2020, s.68).
Ökade avskrivningar på grund av IFRS 16	Kommenteras endast i not 16 och där uppkommer det som avskrivningar på nyttjanderätter 105 för 2019 (AAK, 2020).
Ökade finansiella kostnader på grund av IFRS 16	”Räntekostnaderna för bankfinansiering minskade, men den nya redovisningsstandarden för leasingavtal, IFRS 16, medförde ytterligare räntekostnader på 35 mkr jämfört med motsvarande period föregående år.” (AAK, 2020, s.43).
Skulder på grund av IFRS 16	”Vid övergångstidpunkten har tillgångar med nyttjanderätt beräknats till ett belopp motsvarande leasingkulden och uppgick per den 31 december 2018 till 741 mkr.” (AAK, 2020, s.68).
Rörelseresultat på grund av IFRS 16	Nämns inte i samband med IFRS 16.
Presentation av IFRS 16 i tabell	Not 15 Not 16 - tabeller med leasingrelaterade belopp, de skriver att ”I nedanstående tabell beskrivs skillnaderna mellan koncernens operativa leasingkontrakt, redovisade enligt IAS17 respektive IFRS16:” (AAK, 2020, s.97).
Text tillhörande tabell	”I nedanstående tabell beskrivs skillnaderna mellan koncernens operativa leasingkontrakt, redovisade enligt IAS17 respektive IFRS16:”(AAK, 2020, s.97).
Revisionsberättelse	Kommenteras inte avseende IFRS 16. PWC.är revisionsbyrån (AAK, 2020).
Koncernspecifik	

Bilaga 7: AxFood

	Axfood
Koncernpresentation	Axfood är en koncern inom dagligvaruhandeln som har en marknadsandel på 20% (Axfood, 2022). Axfood driver egna butiker såsom Willys, City Gross och Hemköp men producerar och tillverkar egna specerier för försäljning i

	sina butiker (Axfood, 2020). Koncernen arbetar med ett brett sortiment av livsmedelsprodukter för att leverera prisvärda och hållbara varor (Axfood, 2022). Axfood är noterad på Stockholmsbörsen och har sitt huvudkontor placerat i Stockholm (Axfood, 2020). Axfood har under räkenskapsåret 2019 haft ett medeltal av anställda på 10 854 personer, och dess balansomslutning värderades till 7 187 MSEK. Axfoods marknadsområde beskrivs främst som den nordiska marknaden, men koncernen strävar efter att expandera eftersom de ständigt ökar sina marknadsandelar (Axfood, 2020). Samtidigt upplever koncernen en upptrappning i konkurrensen, från både befintliga och nya aktörer på marknaden (Axfood, 2020).
Presenterar att ny standard gällande leasing används	”Koncernen tillämpar IFRS 16 Leasingavtal från och med 1 januari 2019.” (Axfood, 2020, s.38).
Generell beskrivning av ny standard	Vid övergången till IFRS 16 valde Koncernen att tillämpa lättnadsregeln, vilket innebär att IFRS 16 tillämpas på avtal som tidigare identifierats som leasingavtal och att inte tillämpas på avtal som tidigare inte bedömts innehålla leasingavtal. Följaktligen tillämpas definitionen av leasingavtal enligt IFRS 16 endast på de avtal som har ändrats eller ingåtts efter den 1 januari 2019.
Förenklade metoden	-
Modifierad retroaktiv metod	Den modifierade retroaktiva metoden har tillämpats vid övergången, vilket innebär att jämförelsetalen inte har omräknats.” (Axfood, 2020, s.38)
Lättnadsregler	”Vid övergången till IFRS 16 valde Koncernen att tillämpa lättnadsregeln, vilket innebär att IFRS 16 tillämpas på avtal som tidigare identifierats som leasingavtal och att inte tillämpas på avtal som tidigare inte bedömts innehålla leasingavtal.” (Axfood, 2020, s.54). ”Följaktligen tillämpas definitionen av leasingavtal enligt IFRS 16 endast på de avtal som har ändrats eller ingåtts efter den 1 januari 2019.” (Axfood, 2020, s.54).
Omräkning av jämförelsetal 2018 till IFRS 16	”Den modifierade retroaktiva metoden har tillämpats vid övergången, vilket innebär att jämförelsetalen inte har omräknats.” (Axfood, 2020, s.38)
Omräkning av jämförelsetal 2019 till IAS 17	I tabell presenterar de förändring på nycketal både med IFRS 16 och inkluderat IFRS 16 (Axfood, 2020).
Diskonteringsränta	De prognostiserade kassaflödena har från 2019 nuvärdesberäknats med hänsyn taget till IFRS 16 Leasingavtal vilket har resulterat i en

	diskonteringsränta på 6,0 procent efter skatt, vilket motsvarar en diskonteringsränta före skatt om 6,8 procent.” (Axfood, 2020, s.71)
Räntekostnader avseende IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Ekonomisk påverkan i helhet enligt bolaget	<p>”Övergången till IFRS 16 bedöms vara ett särskilt betydelsefullt område då nyttjanderättstillgången och leasingskulden uppgår till för koncernen betydande belopp samt att felaktiga bedömningar och antaganden.” (Axfood, 2020, s.81).</p> <p>De skriver att ”Effekt från övergången till IFRS 16 uppgår till 6 099 Mkr.” (Axfood, 2020, s.47)</p> <p>”Övergången till IFRS 16 har inte inneburit någon väsentlig skillnad för leasingavtal där koncernen är leasegivare. Samtliga leasingavtal klassificeras som operationella.” (Axfood, 2020, s.54)</p>
Nämner positiv påverkan	<p>“IFRS 16 påverkade rörelseresultatet positivt med 174 Mkr och rörelsemarginalen positivt med 0,3 procentenheter. För segmentens utveckling se s 40–43. “ (Axfood, 2020, s.38).</p> <p>Det här är då de följande segmenten.</p> <p>“IFRS 16 påverkade rörelseresultatet positivt med 103 Mkr och rörelsemarginalen positivt med 0,4 procentenheter. “(Axfood, 2020, s.40). Gällande Willys och Eurocash.</p> <p>“IFRS 16 påverkade rörelseresultatet positivt med 42 Mkr och rörelsemarginalen positivt med 0,7 procentenheter. ”(Axfood, 2020, s.41). Gällande Hemköp och Tempo.</p> <p>“IFRS 16 påverkade rörelseresultatet positivt med 6 Mkr och rörelsemarginalen positivt med 0,2 procentenheter. Det förbättrade resultatet förklaras av en god tillväxt samt en bibehållen kostnadseffektivitet. “(Axfood, 2020, s.42). Gällande Axfood Snabbgross</p>

	”FRS 16 påverkade rörelseresultatet positivt med 20 Mkr och rörelsemarginalen marginellt.” (Axfood, 2020, s.43). Gällande Dagab och deras dotterbolag.
Nämner negativ påverkan	”Finansnettot har under året försämrats med 106 Mkr från –9 Mkr till –115 Mkr, främst på grund av övergången till IFRS 16.” (Axfood, 2020, s.38). ”Som en konsekvens av övergången till IFRS 16 ska soliditeten uppgå till minst 20 procent vid årets utgång. Tidigare var målet att soliditeten skulle uppgå till minst 25 procent varje kvartal.” (Axfood, 2020, s13).
EBITDA	Används inte av Axfood men det påverkade alternativa nyckeltalet EBIT, Earning Before Taxes Interest, nämns på sida 61 med två rader i tabellen för not 2. (Axfood, 2020). Raderna är ”Rörelseresultat (EBIT)” och ”Rörelseresultat exkl. IFRS 16” som visar vilka skillnader som uppkom vid övergången från IAS 17 till IFRS 16.
Avkastning på sysselsattkapital på grund av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Tillgång – nyttjanderätter	”Tillkommande nyttjanderättstillgångar under 2019 uppgick till 971 Mkr. I detta belopp ingår anskaffningsvärdet för under året nyanskaffade nyttjanderätter om 325 Mkr samt omvärderingar om 647 Mkr.” (Axfood, 2020, s.67). Nyttjanderätter har en egen rad i balansräkningen, sida 46 (Axfood, 2020). Enligt tabell, på sida 137 är 5407 MSEK. (Axfood, 2020)
Tillgång – Leasingavtal	” Övergången till IFRS 16 har inte inneburit någon väsentlig skillnad för koncernens tidigare finansiella leasingavtal.” (Axfood, 2020, s.54).
Leasingskuld	Det hänvisas till posten leasingskulder i tabellen som de namnger som <i>Avstämning av skulder hänförliga till finansieringsverksamheten</i> , posten uppgår till 6927 MSEK och står under <i>andra förändringar</i> (Axfood, 2020).
Eget kapital påverkat av IFRS 16	En tabell som heter <i>Rapport över förändringar av eget kapital</i> där de framgår att justering enligt IFRS 16 efter skatt har påverkats med minus 390 MSEK (Axfood, 2020).
Ökade avskrivningar på grund av IFRS 16	Nämns inte.

Ökade finansiella kostnader på grund av IFRS 16	Nämns inte.
Skulder på grund av IFRS 16	Nämns inte.
Rörelseresultat på grund av IFRS 16	”Rörelseresultatet uppgick till 2 288 Mkr (2 025), vilket motsvarade en rörelsemarginal på 4,5 procent (4,2). I rörelseresultatet ingår avskrivningar med 2 146 Mkr (760). IFRS 16 påverkade rörelseresultatet positivt med 174 Mkr och rörelsemarginalen positivt med 0,3 procentenheter.” (Axfood, 2020, s.38).
Presentation av IFRS 16 i tabell	Not 11
Text tillhörande tabell	Text till not 11 En tabell med siffror som de namnger med <i>Rapport över förändringar av eget kapital</i> där de framgår att justering enligt IFRS 16 efter skatt har påverkats med minus 390 MSEK (Axfood, 2020).
Revisionsberättelse	Skriver som en risk: ”Som en följd av övergången till IFRS 16 har koncernen gått igenom samtliga hyresavtal och redovisat en nyttjanderättstillgång och en leasingkulda då hyresavtal enligt den nya standarden utgör leasingavtal” (Axfood, 2020, s.81) ”Övergången till IFRS 16 bedöms vara ett särskilt betydelsefullt område då nyttjanderättstillgången och leasingkulden uppgår till för koncernen betydande belopp samt att felaktiga bedömningar och antaganden.” (Axfood, 2020, s.81). ”Utvärderat bolagets arbete med att införa IFRS 16 samt prövat om bolagets redovisningsprinciper stämmer överens med den nya redovisningsstandard.” (Axfood, 2020, s.82)
Koncernspecifik	VD har ordet: ”Med det sammanfattar jag utfallet för 2019 med att vi levererar på våra långsiktiga finansiella mål om att växa mer än marknaden, ha en långsiktig rörelsemarginal om minst 4 procent och en soliditet om minst 20 procent vid årets utgång.” (Axfood, 2020, s.6).

Bilaga 8: Cloetta

	Cloetta
Koncernpresentation	Cloetta är en internationell svensk koncern verksam främst i Norden, Nederländerna, Storbritannien och Tyskland (Cloetta, 2022). Verksamheten fokuserar på att producera, distribuera och utveckla nya konfektyr produkter som godis, tuggummi, choklad och pastiller (Cloetta, 2022). Cloetta är ett ledande företag inom branschen som har några av de starkaste varumärkena, exempelvis Läkerol, Kexchoklad och Malaco (Cloetta, 2022). Koncernen hade en nettoomsättning på 6493 MSEK år 2019 och under 2019 hade Cloetta 2629 anställda i medeltal och 8 aktiva fabriker inom koncernen (Cloetta, 2020). Den största marknaden för Cloetta är Sverige med 36% av lösviktsförsäljning (Cloetta, 2020).
Presenterar att ny standard gällande leasing används	”Initialt införande av IFRS 16 den 1 januari 2019 ledde till redovisning av tillgångar med nyttjanderätt om 229 Mkr.” (Cloetta, 2020, s.67).
Generell beskrivning av ny standard	Cloetta beskriver IFRS 16 och tar upp skillnaderna till tidigare standard i not 5 XXIX Leasing. (Cloetta, 2020)
Förenklade metoden	-
Modifierad retroaktiv metod	”Cloetta har valt den modifierade retroaktiva övergångslösningen där värdet på tillgången med nyttjanderätt är lika med leasingkulden vid övergångsdatumet.” (Cloetta, 2020, s.129).
Lättnadsregler	<p>”Vid tillämpning av IFRS 16 för första gången har koncernen använt följande praktiska lättnadsregler, tillåtna enligt standarden: Lita på tidigare bedömningar om att ett leasingavtal är ett förlustavtal som ett alternativ till att göra en nedskrivningsprövning. Det fanns inga sådana kontrakt den 1 januari 2019 (Cloetta, 2020, s.130).</p> <p>”Redovisa operationella leasingavtal med en återstående hyrestid kortare än 12 månader per den 1 januari 2019 som kortfristiga leasingavtal (Cloetta, 2020, s.130)</p> <p>”Exkludera initiala direkta kostnader vid värdering av tillgångar med nyttjanderätt vid införandet.” (Cloetta, 2020, s.130)</p>

	”Efterhand fastställa leasingperioden i de fall kontrakten innehåller möjligheter att förlänga eller säga upp avtalet i förskott.” (Cloetta, 2020, s.130).
Omräkning av jämförelsetal 2018 till IFRS 16	”Nyckeltalet är påverkat av IFRS16 ”Leasing” per den 1 januari 2019. Jämförelsesiffror har inte räknats om. Se not 29 för indikativa nyckeltal exklusive effekt av IFRS 16.”(Cloetta, 2020, s.1)
Omräkning av jämförelsetal 2019 till IAS 17	Cloetta omräknar sina jämförelsetal under not 29 sida 127–128 (Cloetta, 2020).
Diskonteringsränta	”Övergången från operationella leasingåtaganden den 31 december 2018 till leasingkulder den 1 januari 2019 skedde enligt nedan med hjälp av en vägd genomsnittlig marginell upplåningsränta den 1 januari 2019 om 1,49 %” (Cloetta, 2020, s.127).
Räntekostnader avseende IFRS 16	Cloetta meddelar i tabell under not 29 att räntekostnaderna på grund av IFRS 16 är -3 (Cloetta, 2020).
Ekonomisk påverkan i helhet enligt koncernen	Cloetta uttalar sig inte i helhet hur IFRS 16 har påverkat dem.
Nämner positiv påverkan	”Effekten för 2019 bedöms vara en förbättring av EBITDA med 79 Mkr, ökade avskrivningar om 76 Mkr och ökade finansiella kostnader om 3 Mkr. Ingen betydande påverkan förväntas för leasingavtal i de fall koncernen är uthyrare.” (Cloetta, 2020, s.130).
Nämner negativ påverkan	”Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till -362 Mkr (-665) och består av aktieutdelning om -287 Mkr (-433), betalning av leasingkulder relaterat till IFRS 16 Leasing om -74 Mkr (0) och övrigt kassaflöde från finansieringsverksamheten om -1 Mkr (-232).” (Cloetta, 2020, s.69).
EBITDA	”Effekten för 2019 bedöms vara en förbättring av EBITDA med 79 Mkr, ökade avskrivningar om 76 Mkr och ökade finansiella kostnader om 3 Mkr. Ingen betydande påverkan förväntas för leasingavtal i de fall koncernen är uthyrare.” (Cloetta, 2020, s.130).
Avkastning på sysselsatt kapital på grund av IFRS 16	I not 29 10,1% avkastning på sysselsatt kapital exklusive IFRS16. (Cloetta, 2020). Nyckeltal på sidan 146 meddelar de i tabell att avkastning på sysselsatt kapital är 10%. (Cloetta, 2020). Det vill säga att påverkan IFRS 16 är -0,1 procentenheter.

Tillgång – nyttjanderätter	<p>”Materiella anläggningstillgångar uppgick till 1 559 Mkr (1 354). Initialt införande av IFRS 16 den 1 januari 2019 ledde till redovisning av tillgångar med nyttjanderätt om 229 Mkr. Årets investeringar uppgick till 216 Mkr (161).” (Cloetta, 2020, S.67).</p> <p>Nyttjanderätter har inte en egen rad i balansräkningen, sida 91 (Cloetta, 2020).</p>
Tillgång – Leasingavtal	<p>”Totala tillgångar uppgick per den 31 december 2019 till 9 660 Mkr (9 168), vilket är en ökning med 492 Mkr jämfört med föregående år. Av förändringen beror 203 Mkr på införandet av IFRS 16 Leasing från 1 januari 2019.” (Cloetta, 2020, s.67).</p> <p>De leasingavtal som har redovisats i Cloettas balansräkning som ett resultat av IFRS 16 är kategoriserade som byggnader och mark (kontor och lager), fordon (bilar, gaffeltruckar och lastbilar) och övrig utrustning (t ex IT, maskiner, skrivare och kaffemaskiner).” (Cloetta, 2020, s.127).</p> <p>”Cloetta utnyttjar undantagen i IFRS 16 för kortfristiga leasingavtal och leasingavtal med tillgångar av lågt värde, med undantag för leasingavtal för fordon som har en återstående leasingperiod kortare än 12 månader vid övergången till IFRS 16.” (Cloetta, 2020, s.127).</p> <p>”Många leasingavtal innehåller möjligheter till förlängning eller till att avsluta kontrakten i förväg. I den mån Cloetta är rimligt säker på att möjligheten att förlänga respektive säga upp kontraktet i förväg kommer att utnyttjas återspeglas dessa möjligheter i leasingskuldens värdering.” (Cloetta, 2020, s.127).</p>
Leasingskuld	I tabell på not 29, meddelar Cloetta att de justerar för IFRS 16: Leasingskulder med -204 för att räkna ut nettoskuld exklusive IFRS 16 (Cloetta, 2020). Vilket då betyder att leasingskulden ökade med 204 med avseende på IFRS 16.
Eget kapital påverkat av IFRS 16	Anges inte.
Ökade avskrivningar på grund av IFRS 16	”Effekten för 2019 bedöms vara en förbättring av EBITDA med 79 Mkr, ökade avskrivningar om 76 Mkr och ökade finansiella kostnader om 3 Mkr. Ingen betydande påverkan förväntas för leasingavtal i de fall koncernen är uthyrare.” (Cloetta, 2020, s.130).
Ökade finansiella kostnader på grund av IFRS 16	”Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till -362 Mkr (-665) och består av aktieutdelning om -287 Mkr (-433), betalning av leasingskulder

	relaterat till IFRS 16 Leasing om –74 Mkr (0) och övrigt kassaflöde från finansieringsverksamheten om –1 Mkr (–232).” (Cloetta, 2020, s.69).
Skulder på grund av IFRS 16	I tabell på not 29, meddelar Cloetta att de justerar för IFRS 16: Leasingskulder med -204 för att räkna ut nettoskuld exklusive IFRS 16 (Cloetta, 2020). Vilket då betyder att leasingskulden ökade med 204 med avseende på IFRS 16.
Rörelseresultat på grund av IFRS 16	Under not 29 visar de att påverkan på rörelseresultat på grund av IFRS 16 är +3 baserat på ränta på leasingskulder. (Cloetta, 2020)
Presentation av IFRS 16 i tabell	Tabell sida 128
Text tillhörande tabell	Text till tabell på sida 128: Till följd av tillämpningen av IFRS 16 Leasing per den 1 januari 2019 påverkas några av Cloettas nyckeltal. Följande nyckeltal påverkas av tillämpningen och är nedan indikativt justerade för konsekvenserna i IFRS 16.” (Cloetta, 2020, s.128).
Revisionsberättelse	IFRS 16 nämns inte av deras revisor på PWC.
Koncernspecifik	”För ett antal leasingavtal kan Cloetta inte på ett tillförlitligt sätt skilja leasing- och icke-leasingdelen. För dessa leasingavtal har ickeleasingdelen inkluderats i beräkningen av tillgången med nyttjanderätt.” (Cloetta, 2020, s.127)

Bilaga 9: Duni Group

	Duni Group
Koncernpresentation	Duni Group är en koncern noterad på stockholmsbörsen med huvudkontor i Malmö som fokuserar på hållbara och innovativa produkter med hög kvalitet (Duni Group, 2022). Moderbolaget producerar och säljer varor för dukning såsom dukar, ljus och servetter (Duni Group, 2022). Dotterbolaget BioPak inriktar sig på förpackningar för take-away-produkter som används till substitut för kaffemuggar, tallrikar och bestick (Duni Group, 2022). Koncernens balansomslutning uppgick 2019 till 6 245 MSEK och antal anställda uppgick till 2 398 personer (Duni Group, 2020). Duni Groups nyttjanderätter uppkom till 192 MSEK och deras leasingskuld uppgick till 214 MSEK (Duni Group, 2020). Duni Groups centrala marknadsområden är väst- och Centraleuropa, men koncernen är även verksamma i Oceanien och delar

	av Asien och USA (Duni Group, 2020). Den ökande efterfrågan har lett till att koncernen har yttrat sig gällande att expandera ytterligare (Duni Group, 2020).
Presenterar att ny standard gällande leasing används	”Från och med 1 januari 2019 redovisas leasingavtalen som nyttjanderättstillgångar och finansiell skuld i balansräkningen.” (Duni Group, 2020, s.110).
Generell beskrivning av ny standard	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Förenklade metoden	” Duni har valt att använda den förenklade övergångsmetoden vid 5 övergången till IFRS 16 och har därmed inte räknat om jämförelsetalen.” (Duni Group, 2020, s.80).
Modifierad retroaktiv metod	-
Lättnadsregler	”Duni har valt att tillämpa de praktiska lättnadsreglerna” (Duni Group, 2020, s.80).
Omräkning av jämförelsetal 2018 till IFRS 16	” Duni har valt att använda den förenklade övergångsmetoden vid 5 övergången till IFRS 16 och har därmed inte räknat om jämförelsetalen.” (Duni Group, 2020, s.80).
Omräkning av Jämförelsetal 2019 till IAS 17	”För att göra 2019 jämförbar med 2018 visar denna kolumn 2019 rensat från effekter av ny leasingstandard IFRS 16, vilken började gälla 1 januari 2019. 1) Beräknat på de senaste tolv månaderna och operativt resultat.”(Duni Group, 2020, s.68)
Diskonteringsränta	Duni Group har valt 2,8 % i diskonteringsränta för övergången till IFRS 16 den 1 januari 2019 (Duni Group, 2022).
Räntekostnader avseende IFRS 16	Informationen framgår inte men, det går att räkna ut med information från årsredovisningen.
Ekonomisk påverkan i helhet enligt bolaget	Tabell not 2: Ur tabellen går det att avläsa att omräkningen uppgår till 214 MSEK (Duni Group, 2020).
Nämner positiv påverkan	Enligt tabellen har EBITDA ökat till 762 från 691 till följd av IFRS 16 (Duni Group, 2020).
Nämner negativ påverkan	Duni Group inkluderar en avstämning gällande koncernens åtaganden av operationella leasingavtal, som enligt koncernen minskar efter en implementering av regelverket (Duni Group, 2020).

EBITDA	Enligt tabellen har EBITDA ökat till 762 från 691 till följd av IFRS 16 (Duni Group, 2020).
Avkastning på sysselsattkapital på grund av IFRS 16	Avkastning på sysselsatt kapital har minskat på grund av IFRS 16 från 13,4 % till 12,9 % (Duni Group, 2020).
Tillgång – nyttjanderätter	Under not 22 Leasing meddelar Duni Group att nyttjanderätter uppkommer till 192 i en tabell. Nyttjanderätter har en egen rad i balansräkningen, sida 71 (Duni Group, 2020)
Tillgång – Leasingavtal	”Vid redovisning av leasingavtal enligt IFRS16 behöver bedömningar och antaganden användas. De två mest betydelsefulla är bedömningarna avseende leasingperiodens längd samt vilken diskonteringsränta som ska användas.” (Duni Group, 2020, s.111). ”Om avtalen innehåller väsentliga avgifter för att säga upp avtalen (eller inte förlänga dem), bedömer koncernen i normalfallet att det är rimligt säkert att förlängning sker (eller att uppsägning inte sker).” (Duni Group, 2020, s.111). ”Om koncernen har förbättringsutgifter på annans fastighet och förväntar sig att de har ett betydande återstående värde är det vanligt vis rimligt säkert att avtalen förlängs (eller inte sägs upp).” (Duni Group, 2020, s.111). Annars beaktar koncernen andra faktorer, inklusive historisk leasing period, och de kostnader och avbrott i verksamheten som krävs för att ersätta den leasade tillgången.” (Duni Group, 2020, s.111).
Leasingskuld	”Leasingskulden värderas till nuvärdet av återstående leasingavgifter och nyttjanderättstillgången för samtliga identifierade avtal som berörs av den nya standarden uppgår till det belopp som motsvarar leasing skulden.” (Duni Group, 2020, s.80)
Eget kapital påverkat av IFRS 16	”Duni har redovisat den ackumulerade effekten av att initialt tillämpa IFRS 16 som en justering av ingående balans den första tillämpningsdagen och övergången har inte medfört någon påverkan på eget kapital.” (Duni Group, 2020, s.80).
Ökade avskrivningar på grund av IFRS 16	Nämns inte avseende IFRS 16. (Duni Group, 2020)
Ökade finansiella kostnader på grund av IFRS 16	Nämns inte avseende IFRS 16. (Duni Group, 2020)

Skulder på grund av IFRS 16	Nämns inte avseende IFRS 16. (Duni Group, 2020)
Rörelseresultat på grund av IFRS 16	En ökning på 5 på grund av IFRS enligt tabellen på sida 54 (Duni Group, 2020).
Presentation av IFRS 16 i tabell	Not 2: övergångseffekterna för balansomslutningen. Tabell: <i>Nyckeltal i sammandrag, koncernen</i>
Text tillhörande tabell	<i>Nyckeltal i sammandrag, koncernen</i> har text till: "För att göra 2019 jämförbar med 2018 visar denna kolumn 2019 rensat från effekter av ny leasingstandard IFRS 16, vilken började gälla 1 januari 2019." (Duni Group, 2020, s.68).
Revisionsberättelse	"Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rätt visande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen." (Duni Group, 2020, s.129)
Koncernspecifik	"Kostnaderna för dessa leasingavtal redovisas i resultaträkningen som avskrivning respektive räntekostnad vilket har påverkat resultat mått såsom EBITDA, rörelseresultat och finansnetto." (Duni Group, 2020, s.80)

Bilaga 10: Nolato

	Nolato
Koncernpresentation	Nolato är en svensk koncern som är noterad på Nasdaq Stockholm som arbetar med tre affärsområden som de själva har döpt till Medical Solutions, Integrated Solutions och Industrial Solutions. Koncernen är verksam i Europa, Asien och Nordamerika. De utvecklar och tillverkar produkter av TPE, plast och silikon till konsumenter inom läkemedel, medicinteknik och hygien. (Nolato, 2022). Nolato har en nettoomsättning på 7919 MSEK och år 2019 var medelantalet anställda var 5900 (Nolato, 2020). Den största marknaden för Nolato är Europa med 55% av deras omsättning (Nolato, 2020).
Presenterar att ny standard gällande leasing används	"IFRS 16 Leasingavtal ersätter IAS 17 från och med 1 januari 2019." (Nolato, 2020, s.62).

Generell beskrivning av ny standard	Not 2 – redovisnings- och värderingsprinciper: ”Standarden tar bort uppdelningen av leasingavtal i antingen operationell eller finansiell leasing för leasetagaren och introducerar istället en gemensam modell för redovisning av all leasing.” (Nolato, 2020, s.62).
Förenklade metoden	-
Modifierad retroaktiv metod	”Koncernen har vid övergången till IFRS 16 den 1 januari 2019 använt en modifierad retroaktiv metod, vilket innebär att räkenskapsåret 2018 inte räknas om.” (Nolato, 2020, s.70).
Lättnadsregler	Förenklingsregeln att nyttjanderättstillgången (före justeringar för eventuella förskottsbetalningar) ska motsvara leasingskulden har tillämpats vid övergången (Nolato, 2020, s.70).
Omräkning av jämförelsetal 2018 till IFRS 16	”Koncernen har vid övergången till IFRS 16 den 1 januari 2019 använt en modifierad retroaktiv metod, vilket innebär att räkenskapsåret 2018 inte räknas om” (Nolato, 2020, s.70).
Omräkning av jämförelsetal 2019 till IAS 17	Presenteras ej.
Diskonteringsränta	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Räntekostnader avseende IFRS 16	”Finansnettot uppgick till -30 MSEK under 2019 (-20). Den högre nettokostnaden beror till stor del på införandet av IFRS 16 Leasing från 1 januari 2019, som bidragit med -11 MSEK i räntekostnader på leasingskulder.” (Nolato, 2020, s.57).
Ekonomisk påverkan i helhet enligt bolaget	Redovisade tillgångar i balansräkningen hänförliga till leasingavtal uppgår till 362 MSEK per 1 januari 2019. Skillnaden mellan åtagandet för framtida leasingavgifter och den ingående leasingskulden per 1 januari 2019 utgörs av diskonterings effekt, nyttjande av förlängningsoptioner, korttidsavtal och leasingavtal avseende tillgångar som har ett lågt värde (Nolato, 2020, s.70).
Nämner positiv påverkan	Nolato tar upp i årsredovisningen för år 2019 att deras räkenskaper påverkats både negativt och positivt, med ändringar presenterade i tabellerna på sida 71 under not 13 som visar vad IFRS 16 har orsakat för skillnader i koncernen räkenskaper. (Nolato, 2020).
Nämner negativ påverkan	Nolato tar upp i årsredovisningen för år 2019 att deras räkenskaper påverkats både negativt och positivt, med ändringar presenterade i tabellerna på sida 71

	<p>under not 13 som visar vad IFRS 16 har orsakat för skillnader i koncernen räkenskaper. (Nolato, 2020).</p> <p>”Finansnettot uppgick till -30 MSEK under 2019 (-20). Den högre nettokostnaden beror till stor del på införandet av IFRS 16 Leasing från 1 januari 2019, som bidragit med -11 MSEK i räntekostnader på leasingskulder.” (Nolato, 2020, s.57).</p>
EBITDA	Nolato anmärker att deras avskrivningar ökade med 75 MSEK vilket då betyder att deras EBITDA har haft en ökning på grund av övergången till IFRS 16 (Nolato, 2020).
Avkastning på sysselsattkapital på grund av IFRS 16	”Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 23,1 procent (29,7) och den lägre avkastningen beror på införandet av IFRS 16 Leasingavtal med cirka 2 procentenheter samt ett lägre resultat i kombination med ett högre genomsnittligt sysselsatt kapital.” (Nolato, 2020, s.59).
Tillgång – nyttjanderätter	”Nyttjanderätter enligt IFRS 16 Leasingavtal bidrog med netto 274 MSEK.” (Nolato, 2020, s.59). Nyttjanderätter har en egen rad i balansräkningen, sida 58 (Nolato, 2020).
Tillgång – Leasingavtal	”Åtagandet för leasingavtal uppgick i årsredovisningen för 2018 till 213 MSEK.” (Nolato, 2020, s.70).
Leasingskuld	”Leasingskulden är summan av nuvärdet av alla framtida leasingavgifter för leasingavtal vid utgången av 2018.” (Nolato, 2020, s.70).
Eget kapital påverkat av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Ökade avskrivningar på grund av IFRS 16	Nolato anmärker att deras avskrivningar ökade med 75 MSEK vilket då betyder att deras EBITDA har haft en ökning på grund av övergången till IFRS 16 (Nolato, 2020).
Ökade finansiella kostnader på grund av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Skulder på grund av IFRS 16	”Räntebärande skulder och avsättningar ökade och uppgick till 1.219 MSEK (794) 10 där framförallt IFRS 16 Leasingavtal bidrog med 277 MSEK samt en ökning av pensionsskulder med 64 MSEK.” (Nolato, 2020, s.59)
Rörelseresultat på grund av IFRS 16	Kommenteras inte avseende IFRS 16.
Presentation av IFRS 16 i tabell	Not 13

Text tillhörande tabell	Not 13 har text: Koncernen har vid övergången till IFRS 16 den 1 januari 2019 använt en modifierad retroaktiv metod, vilket innebär att räkenskapsåret 2018 inte räknas om. Leasingskulden är summan av nuvärdet av alla framtida leasingavgifter för leasingavtal vid utgången av 2018. Förenklingsregeln att nyttjanderättstillgången (före justeringar för eventuella förskottsbetalningar) ska motsvara leasingskulden har tillämpats vid övergången (Nolato, 2020, s.70).
Revisionsberättelse	Kommenteras inte avseende IFRS 16 av deras revisor Ernst & Young AB.
Koncernspecifikt	”Räntebärande skulder och avsättningar ökade och uppgick till 1 219 MSEK (794) där framför allt IFRS 16 Leasingavtal bidrog med 277 MSEK samt en ökning av pensionsskulder med 64 MSEK.” (Nolato, 2020, s.59)